

امام رضا سلام الله و صلواته عليه:

ان بسم الله الرحمن الرحيم اقرب الى اسم الله الاعظم من سواد العين الى بياضها

بسم الله الرحمن الرحيم، به اسم اعظم خداوند

نزدیک‌تر از سیاهی چشم به سفیدی‌اش است. عیون اخبار الرضا ج ۱

چارچوب نظری پیشنهادی
در موضوع

تئوریزه کردن مفهوم عدالت

با رویکرد تحقیقات میدانی

۱ «کیفیت تئوریزه شدن عدالت مادی»

راهبرد

۲ «کیفیت تئوریزه شدن عدالت الهی در دوران گذار»

بر مبنای

۴ «کیفیت تئوریزه شدن عدالت مطلوب الهی»

حسینیه اندیشه

اسفند ۱۳۸۵

← چارچوب نظری پیشنهادی در موضوع تئوریزه کردن مفهوم عدالت با رویکرد تحقیقات میدانی (مادی)

سرپرست پژوهش: حجت‌الاسلام والمسلمین مسعود صدوق

کارشناسان پژوهش: حجج اسلام؛ موسوی موشح، روح‌الله صدوق، علی‌رضا انجم‌شعاع، احمد زیبایی‌نژاد و محمدصادق حیدری

انتشارات: معاونت برنامه

نگارش: هشتم (۱۳۸۶/۳/۵)

تاریخ تولید: ۱۳۸۵/۱۲/۴

معاونت پژوهش

فهرست اجمالی

کیفیت تئوریزه شدن جامعه تاریخی	۴/۱	..... ساختار ضرورت
کیفیت تئوریزه شدن جامعه اقتصادی	۴/۲	..... ساختار ضرورت
کیفیت تئوریزه شدن توسعه جامعه	۴/۳	..... ساختار ضرورت
کیفیت تئوریزه شدن فرآیند تولید	۴/۴	..... ساختار موضوع
کیفیت تئوریزه شدن فرآیند تقاضای مؤثر اجتماعی	۴/۵	..... ساختار موضوع
کیفیت تئوریزه شدن فرآیند اختیارات اجتماعی	۴/۶	..... ساختار موضوع
کیفیت تئوریزه شدن فرآیند تولید ثروت	۴/۷	..... ساختار هدف
کیفیت تئوریزه شدن فرآیند تحقیق	۴/۸	..... ساختار هدف
کیفیت تئوریزه شدن فرهنگ سودآوری	۴/۹	..... ساختار هدف
کیفیت تئوریزه شدن نظام مفاهیم	۲	..... نظام مفاهیم
کیفیت تئوریزه شدن محصولات	۱	..... محصولات

فهرست تفصیلی

۱. ساختارها

۱/۱. کیفیت تئوریزه شدن جامعه تاریخی..... ۴/۱ ..... ساختار ضرورت

۱/۱/۱. تقسیم دوره‌های تاریخی بر اساس عوامل تلفیق تولید

۱/۱/۲. رابطه میان انسان، جامعه و دوره‌های تاریخی تمدن

۱/۲. کیفیت تئوریزه شدن جامعه اقتصادی ..... ۴/۲ ..... ساختار ضرورت

۱/۲/۱. تعادل اقتصادی با رویکرد جامعه‌شناختی اقتصاد

۱/۲/۲. اصلی زندگی بشر و رابطه آن با نسبت جمعیت و تولید

۱/۳. کیفیت تئوریزه شدن توسعه جامعه ..... ۴/۳ ..... ساختار ضرورت

۱/۳/۱. بررسی اصول حاکم بر پدیده توسعه اقتصادی

۱/۳/۲. محورهای پدیده توسعه اقتصادی

۱/۴. کیفیت تئوریزه شدن فرآیند تولید ..... ۴/۴ ..... ساختار موضوع

۱/۴/۱. بررسی سطح خرد موضوعات پدیده توسعه اقتصادی

۱/۴/۲. محورهای ساخت موضوعات اقتصاد سرمایه‌داری در سطح خرد

۱/۵. کیفیت تئوریزه شدن فرآیند تقاضای مؤثر اجتماعی..... ۴/۵..... ساختار موضوع

۱/۵/۱. بررسی سطح کلان موضوعات پدیده توسعه اقتصادی

۱/۵/۲. محورهای ساخت موضوعات جامعه اقتصاد سرمایه‌داری در سطح کلان

۱/۶. کیفیت تئوریزه شدن فرآیند اختیارات اجتماعی..... ۴/۶..... ساختار موضوع

۱/۶/۱. بررسی سطح توسعه موضوعات پدیده توسعه اقتصادی

۱/۶/۲. محورهای ساخت موضوعات جامعه سرمایه‌داری در سطح توسعه

۱/۷. کیفیت تئوریزه شدن فرآیند تولید ثروت..... ۴/۷..... ساختار هدف

۱/۷/۱. مدل تری‌گیس؛ مفسر زیرساخت پدیده توسعه اقتصادی

۱/۷/۲. متغیرهای اصلی و حاکم در مدل تری‌گیس

۱/۸. کیفیت تئوریزه شدن فرآیند تحقیق..... ۴/۸..... ساختار هدف

۱/۸/۱. متغیرهای موضوعات تحقیقات در پدیده توسعه اقتصادی

۱/۸/۲. محورهای کیفیت ساخت موضوعات پژوهش در نظام سرمایه‌داری

۱/۹. کیفیت تئوریزه شدن فرهنگ سودآوری ..... ۴/۹ ..... ساختار هدف

۱/۹/۱. متغیرهای فرهنگ سودآوری در پدیده توسعه اقتصادی

۱/۹/۲. محورهای ساخت موضوعات فرهنگ سودآوری

۲. کیفیت تئوریزه شدن نظام مفاهیم ..... ۲ ..... نظام مفاهیم

۲/۱. خاستگاه، جایگاه و پایگاه فلسفه علمی در ساخت تمدن مدرنیته

۲/۲. طبقه‌بندی علوم بر اساس فلسفه علم مادی

۳. کیفیت تئوریزه شدن محصولات ..... ۱ ..... محصولات

۳/۱. شاخصه‌های موضوعات توسعه پایدار

۳/۲. کیفیت ساخت شاخصه‌های پدیده توسعه پایدار

پیشگفتار

ضعف کارشناسان نظام نسبت به دو مسأله ذیل قابل دقت است:

الف. استقلال حوزه‌های کارشناسی خود و عدم توجه به ارتباط قلمرو تخصصی خود با بقیه تخصص‌ها

ب. حاکمیت نقشه جامع کارشناسانه بر قلمرو تخصص‌ها و علوم و غفلت از آن

این موضوع به معنای خلأ منطق و متدولوژی موضوع‌شناسی نسبت به دو قلمرو منطق و متدولوژی اعتقادات و تفقه در دفتر فرهنگستان علوم اسلامی مورد تأمل قرار گرفته و در ادامه به پی‌ریزی فلسفه شدن اسلامی برای هماهنگی قلمروهای تخصصی «حوزه، دانشگاه و اجرا» ادامه یافت.

از سوی دیگر دولت نهم نیز عناوین ذیل را - که همگی از مصادیق شعار عدالت می‌باشند - موضوعات مهم و مبتلابه خود می‌داند:

الف. کیفیت حذف ربا از سیستم بانکی

ب. چارچوب نظری مادی حاکم بر تدوین برنامه‌های توسعه

ج. تداوم مشکل گرانی و تورم در نظام

د. کیفیت نهادینه شدن مدیریت استانی به جای مدیریت ستادی و متمرکز اداری

ه. موضوعاتی همچون انتقال توسعه عمرانی و آبادانی از مناطق شهری به روستاها و مناطق مستضعف و محروم، بورس، سهام عدالت،

اجرائی کردن اصل ۴۴ قانون اساسی و ده‌ها عنوان دیگر.

پیشگفتار

چالش تحقق عدالت به وسیله فلسفه شدن اسلامی تحت عناوین ناهنجاری‌های سیاسی، فرهنگی و اقتصادی نظام تئوریزه شده است.

در عرصه سیاست: قبض و بسط بین قومیت و جمهوریت

در عرصه فرهنگ: قبض و بسط بین منطق حجیت‌گرای حوزه و منطق حسّی دانشگاه

در عرصه اقتصاد: قبض و بسط بین متغیّر کار و سرمایه

تحلیل شده است.

اما راه حل پیشنهادی برای ارتقاء ظرفیت دانش کارشناسی کشور در بخش تصمیم‌سازی نظام، تئوریزه شدن مفهوم عدالت در:

نظام کارشناسی غربی وارداتی.....موجود تخصصی

نظام کارشناسی انقلابی و اجرایی.....موجود اجرایی

نظام کارشناسی عقلانیّت دین‌محور.....مطلوب

و مقایسه آن‌ها با رویکرد تحقیقات میدانی است.

از این رو تلاش سه ساله دفتر فرهنگستان علوم اسلامی در تئوریزه شدن «مفهوم عدالت» با «مفهوم توسعه و اعتماد» مادی دانشگاه

(کتاب‌های «مدارهای توسعه نیافتگی اقتصاد ایران» و «ایران امروز در آینه مباحث توسعه» جناب دکتر حسین عظیمی و «استراتژی توسعه

صنعتی کشور» مسعود نیلی و همکاران) راهبردی است که با تکیه بر تئوریزه شدن مفهوم «تکامل، عدالت و اعتماد» بر مبنای عقلانیّت

پیشگفتار

دین‌محور دفتر فرهنگستان علوم اسلامی بتوان چارچوب نظری مفهوم عدالت با رویکرد تحقیقات میدانی درخواستی نظام اجرایی دولت نهم را تهیه و تدوین نمود.

بدیهی است به دلیل پرهیز از تهیه یک پروژه درازمدت در نهادهای کلان و استراتژیک پژوهشی نظام، باید این مهم را با روش گفتمان و ایجاد هسته کارشناسی در نهاد ریاست جمهوری و با مدیریت مستقیم ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران در مدت بسیار کوتاه تهیه گردد.

کیفیت تئوریزه شدن جامعه تاریخی

۴/۱

بر اساس فلسفه علم، تعریف انسان و کیفیت نیاز و ارضاء آن محدود به دنیا یا طبیعت مادی می‌شود، بنابراین باید متغیرهای تأمین نیاز و ارضاء مادی آن نیز، اساس در تقسیم دوره‌های تاریخ بشر قرار گیرد.

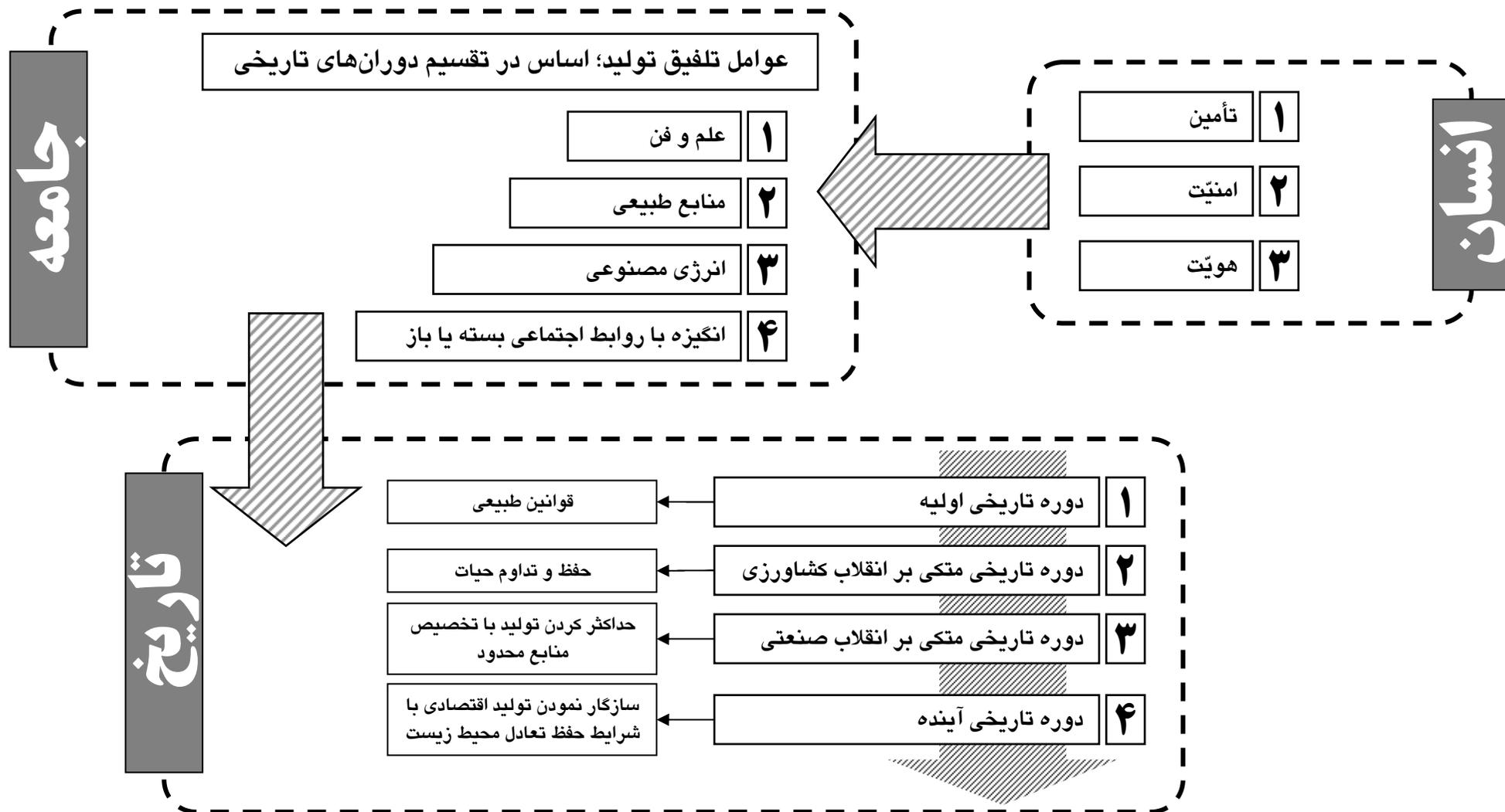
بر این اساس، تاریخ به چهار دوره تقسیم می‌شود:

۱. دوره تاریخی اولیه ..... حفظ و تداوم حیات طبیعی
۲. دوره تاریخی متکی بر انقلاب کشاورزی ..... حفظ و تداوم حیات اجتماعی
۳. دوره تاریخی متکی بر انقلاب صنعتی ..... حداکثر کردن تولید با تخصیص منابع محدود به روابط تولیدی
۴. دوره تاریخی آینده ..... سازگار نمودن تولید اقتصادی با شرایط حفظ تعادل محیط زیست

البته باید توجه داشت منشأ تقسیم فوق به عوامل تلفیق تولید در هر دوره باز می‌گردد که عبارت است از:

۱. علم و فن	۳. انرژی مصنوعی
۲. منابع طبیعی	۴. انگیزه (روابط اجتماعی)

همچنین نسبت رشد و توسعه هر دوره تاریخی، معرف روابط اجتماعی هر مقطع از تاریخ بوده و باید نسبت تعادل و عدم تعادل نیز متناسب با جریان وجدان عمومی آن دوره تعریف گردد.

کیفیت تئوریزه شدن جامعه اقتصادی

۴ / ۲

تحولات تاریخ مدرن بشری، دو تحول بزرگ دیگر را در:

الف. ساختار سنتی تولید اقتصادی جامعه در چارچوب‌های روابط اجتماعی

ب. نرخ رشد جمعیت

بر جای گذاشته است.

چرخه اصلی زندگی اقتصادی بشر از ارتباط متقابل جمعیت و چگونگی تأمین (کیفیت تولید) نیازهای اساسی تداوم حیات ترسیم می‌گردد.

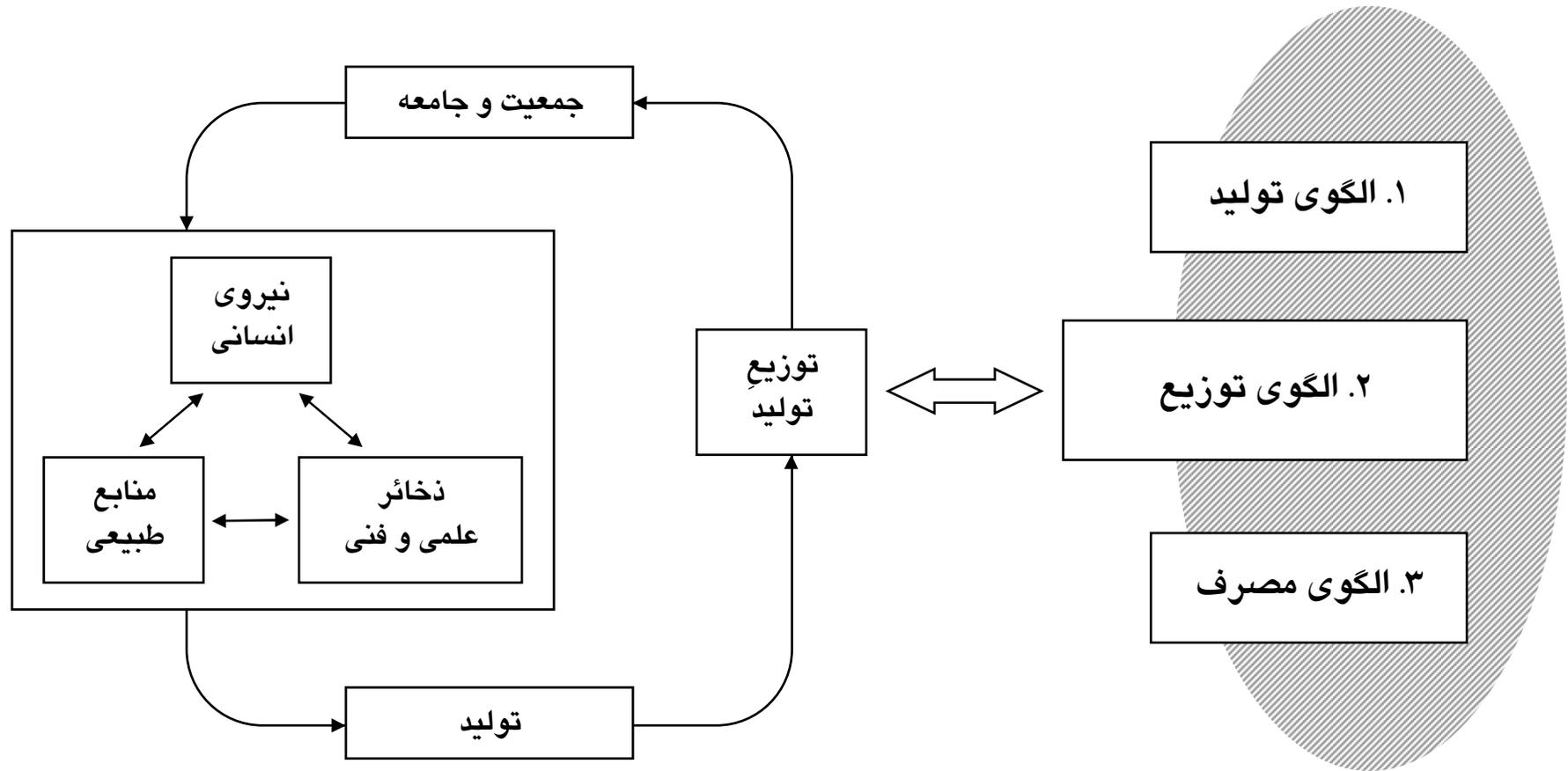
همیشه بین جمعیت و نیازهای فیزیکی ادامه حیات، رابطه دو طرفه برقرار است. جمعیت در هر لحظه از حیات خویش برای فراهم آوردن وسایل تأمین و تداوم زندگی، بخشی از نیروی انسانی خود را در اختیار فرآیند تولید می‌گذارد که با ذخایر علمی و فنی جامعه و با منابع طبیعی در دسترس تلفیق شده و تولید خاصی را در اختیار جامعه می‌گذارد.

ظرفیت تولید در هر دوره تاریخی با عوامل دیگر تلفیق شده و به توزیع حاصل تولید بین خانواده‌ها می‌انجامد. کیفیت تعادل بین جمعیت و تولید و کیفیت تولید و الگوی توزیع در هر دوره تاریخی، معرف کیفیت تئوریزه شدن مفهوم عدالت اجتماعی است.

بر این اساس «تعادل معیشتی» سنتی (تعادل در سطح حداقل معیشت) به دلیل پیدایش رنسانس و انقلاب صنعتی به هم ریخته و «تعادل رفاه» جایگزین آن شده است.

در کشورهای کم توسعه یافته، جمعیت رو به گسترش وسعت یافته و حجم فقر نسبی به شدت افزایش یافته است.

۱. مفهوم تعادل واژه‌ای اخلاقی نیست بلکه مفهومی فیزیکی است، یعنی برآیند نیروها بر یک جسم (در این جا؛ انسان) صفر یا نزدیک به صفر است و لذا جسم یا ساکن است و یا حرکتی بسیار کند دارد.

کیفیت تئوریزه شدن توسعه جامعه

۴/۳

بررسی اصول حاکم بر پدیده توسعه اقتصادی

تحول در چرخه اصلی زندگی اقتصادی بشر طی گذر تاریخی از جامعه سنتی به جامعه مدرن، بر محور «علم و فن» در فرآیند تولید متکی بوده است. به عبارت دیگر در جریان گذر تاریخی مدرن بشر، گسترش علم و فن سبب شده از یک طرف منابع طبیعی بسیار وسیع تری در اختیار جوامع صنعتی قرار گیرد و از طرف دیگر جامعه مزبور از جامعه‌ای بسته در روابط اجتماعی به جامعه‌ای باز در روابط اجتماعی تبدیل گردد و منابع انرژی مورد استفاده در تولید اقتصادی، از منابع «انسانی و حیوانی» به منابع «مصنوعی» مبدل شود.

در این میان، محدودیت تولید در فرآیند تولید، به عنوان محور تحول تمدن مدرنیته، از بین رفته و نهایتاً به افزایش بی‌سابقه و اعجاب‌انگیز کمیت و کیفیت و سرعت (صرفه‌جویی‌های عظیم در نادرترین منابع خود یعنی زمان) در تولید انجامیده و زمینه «انسانی نو» را فراهم آورده است.

از این رو، تحول در فرآیند تولید، به دلیل تحول در ظرفیت منابع انرژی، انسانی و ابزاری (تکنولوژی) به وجود آمد.

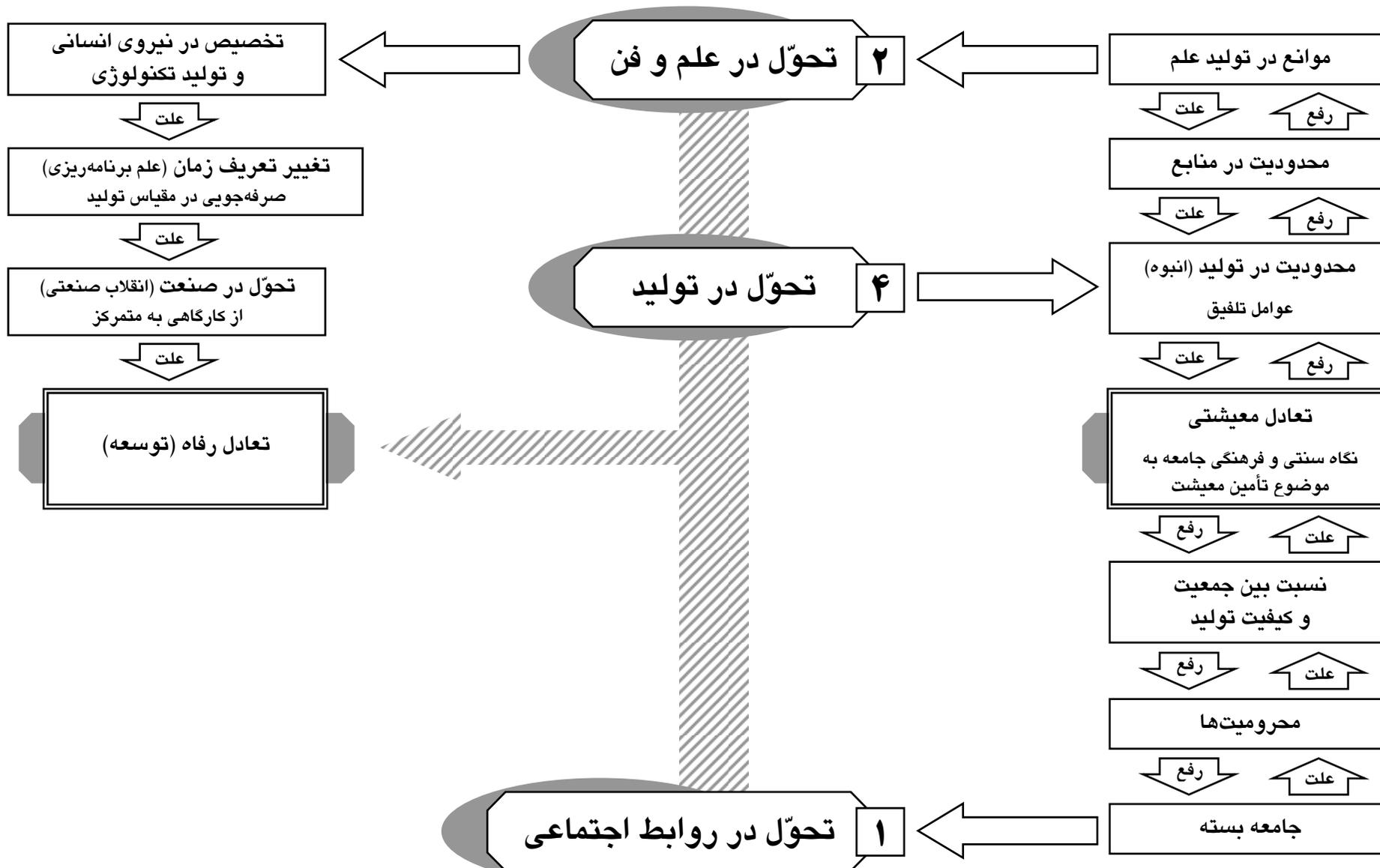
همچنین تحول در علم و فن نیز پایگاه تحول در تکنولوژی گردید، زیرا:

الف. روش کشف علم و فن از «تجربه و خطا» در صحنه تولید سنتی، به «مطالعه کتابخانه‌ای و آزمون‌های آزمایشگاهی و کشف معادله» در تولید مدرن تغییر یافت.

ب. روش انتقال علم و فن از «شاگردی و ممارست» در صحنه تولید سنتی، به «دوره‌های آموزشی از پیش تدوین شده» در تولید مدرن تغییر یافت.

در قدم بعد، تحول در روابط اجتماعی از «روابط انسانی قومی در جامعه سنتی» به «روابط انسانی مدنیت در جامعه مدرن» تبدیل گردید و انسان‌ها توانستند در سرنوشت نظام‌های سیاسی، اقتصادی و فرهنگی خویش مشارکت داشته باشند.

در نهایت، انقلاب در صنعت، انقلاب در تحقیق و انقلاب در هنر، اولین دستاوردهای تحول در فرآیند تولید بوده است.

کیفیت تئوریزه شدن فرآیند تولید

۴ / ۴

بررسی سطح خرد موضوعات پدیده توسعه اقتصادی

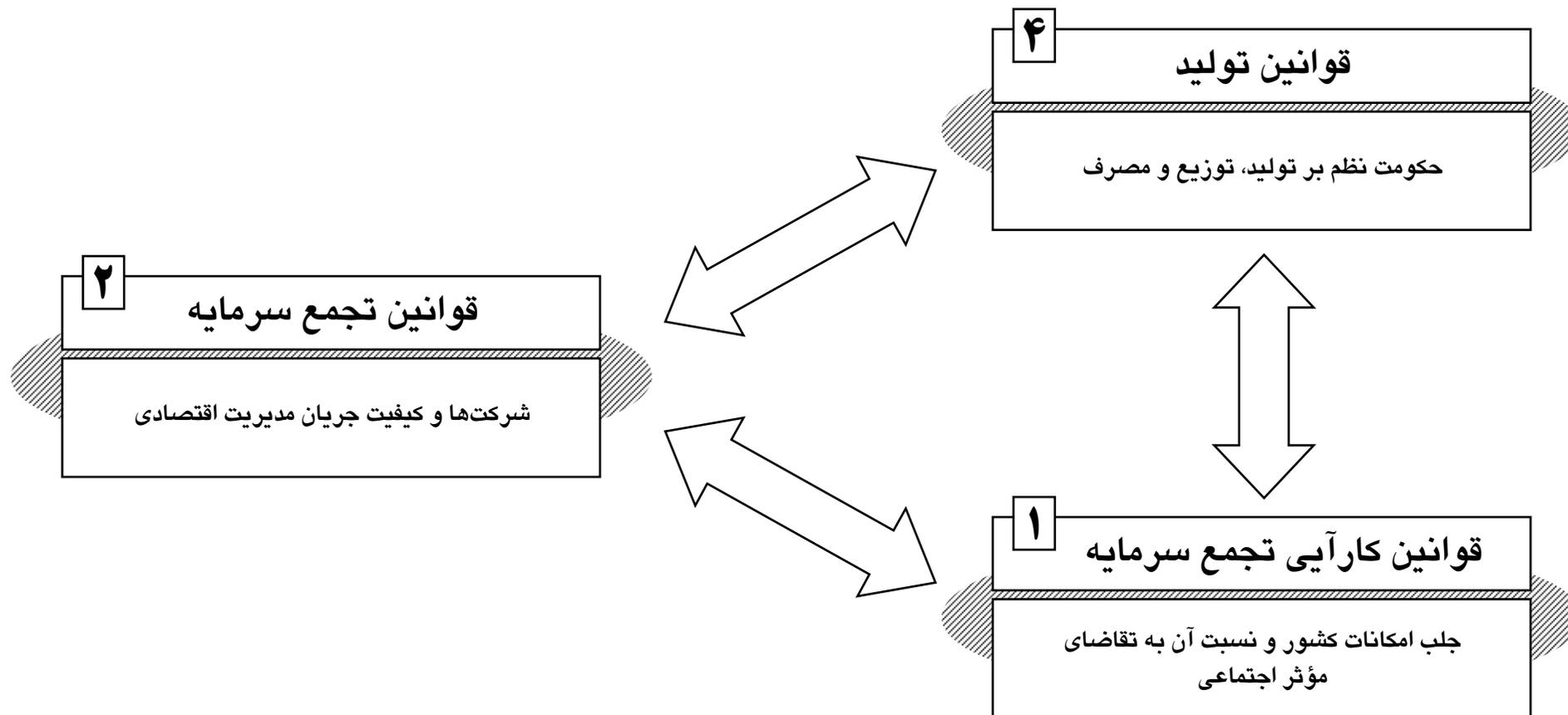
با انقلاب صنعتی، کیفیت نظم دهی به «تولید، توزیع و مصرف» در جامعه، مورد دقت اقتصاددانان قرار گرفت و تعادل این سه بخش در بالارفتن «راندمان، ثروت، درآمد عمومی» ایفای نقش نمود. لذا «برنامه ریزی، سازماندهی، اجرا» در درون نظام اقتصادی مورد دقت قرار گرفته و با تفکیک «مالکیت از مدیریت» و تبدیل مالکیت‌ها به اعتبارات (سهام) زمینه مدیریت مادی فراهم گردید.

از طرف دیگر فلسفه مدیریت دموکراسی در مدیریت اقتصادی انعکاس یافت و با در اختیار گرفتن ۵۱٪ سهام در شرکت‌ها (اکثریت آراء) سرنوشت مدیریت‌های اقتصادی را نیز متحول کرد.

از این رو شرکت‌های سهامی عام و خاص به عنوان سلول اقتصاد سرمایه‌داری به وجود آمدند و به وسیله بانک‌ها ارگانیزه شدند و بانک مرکزی، سرنوشت قدرت کمی شده اقتصاد جوامع را به عهده گرفت و با معادله نشر اسکناس، توازن بین ارزها را ایجاد کرد. یعنی قوانین تجمع ثروت، مکانیزه و ساختار اقتصاد سرمایه‌داری شکل گرفت.

حال تجمع سرمایه و قوانین آن در زمانی کارآیی می‌یابند که بتوانند بر تقاضای مؤثر اجتماعی حاکم شوند و هدایت نیاز و ارضای اجتماعی را بر عهده گیرند که این مهم به وسیله ایجاد شرایط «مکانیزم عرضه و تقاضا» در بازار به وسیله «نظام موازنه قدرت» تأمین می‌شود.

از این رو سرنوشت قانون‌گذاری در دولت‌ها تحوّل یافت و به نفع «تولید، ثروت و تکنولوژی» تغییر جهت داد.

کیفیت تئوریزه شدن فرآیند تقاضای مؤثر اجتماعی

۴/۵

بررسی سطح کلان موضوعات پدیده توسعه اقتصادی

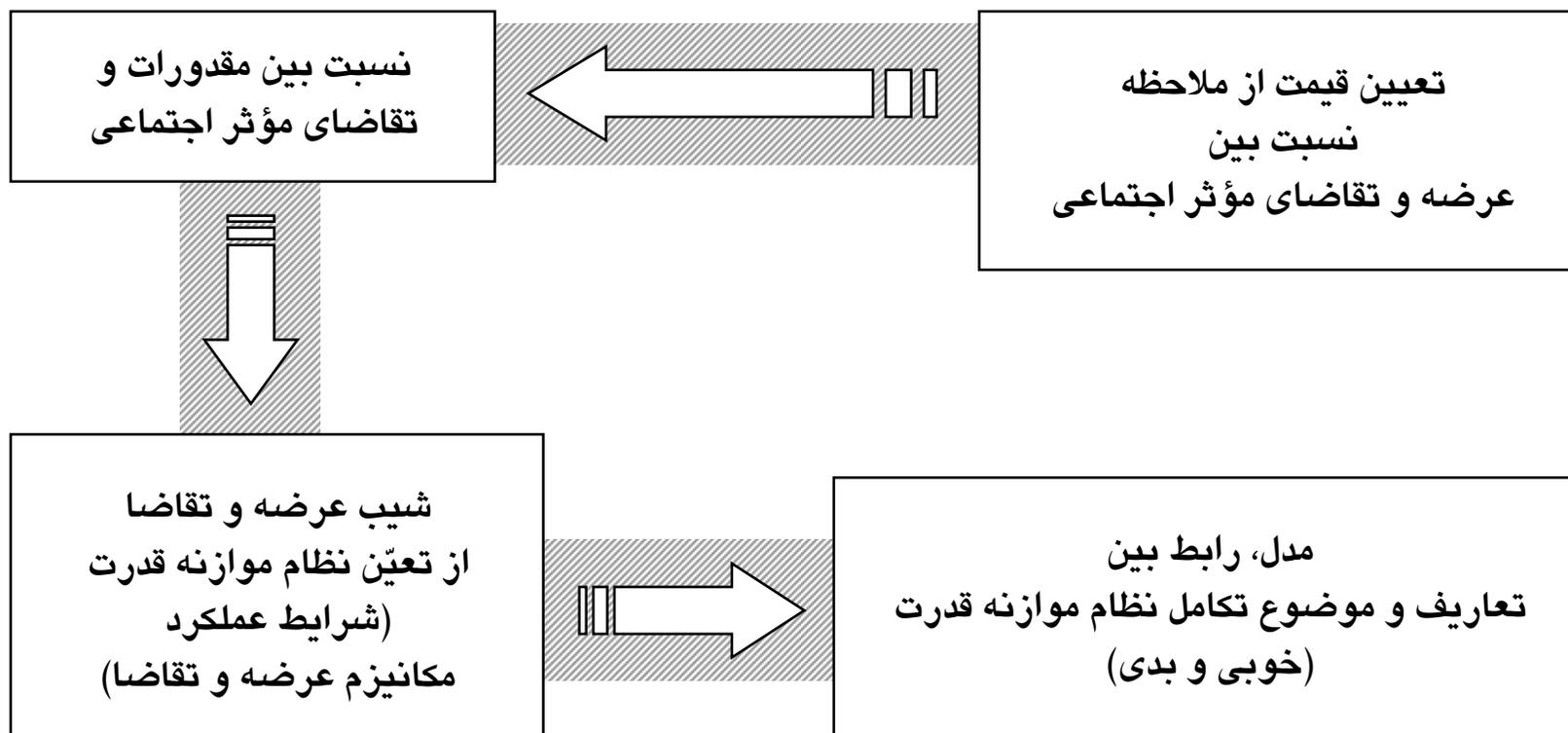
«انقلاب صنعتی با تحوّل در نظام اقتصادی و تحوّل در ساختار نظام‌های سیاسی»، علّت به وجود آمدن «فاصله طبقاتی» گردید.

تبادل میکرو (خُرد) در واحدهای تولیدی به تبادل ماکرو (کلان) - یعنی تعدیل‌هایی در سازماندهی کل جامعه - تغییر ظرفیت داد و دو شاخصه اصلی و اساسی علم اقتصاد (اقتصاد خُرد و کلان)، مبانی نظری لازم برای کارکرد نسبتاً متعادل اقتصادی در جوامع صنعتی را فراهم آورد و جوامع مزبور با به‌کارگیری یافته‌های علمی در حوزه‌های فوق توانستند تا حدّ زیادی بر تأمین نیازهای اقتصادی جمعیت خود توفیق یابند.

از سویی مکانیزم قیمت‌ها از ملاحظه نسبت بین عرضه و تقاضای مؤثر اجتماعی تعیین می‌شود و از ملاحظه نسبت بین مقدرات و تقاضای مؤثر اجتماعی، هدایت نیاز و ارضاء جوامع به دست قشر سرمایه‌داران افتد و از سوی دیگر نظام موازنه قدرت یعنی تعاریف حقوقی، تخصیص‌ها و مجوزات به عنوان شرایط مکانیزم عرضه و تقاضا عمل می‌کند و شیب آن را تعیین می‌کند.

مدل‌های برنامه و الگوهای بانکی نیز ربط بین تعاریف و موضوع توسعه را از طریق نظام موازنه قدرت بیان می‌کنند.

بر این اساس دولت سرمایه‌داری جایگزین نظام‌های دموکراتیک می‌گردد.

کیفیت تئوریزه شدن فرآیند اختیارات اجتماعی

۴/۶

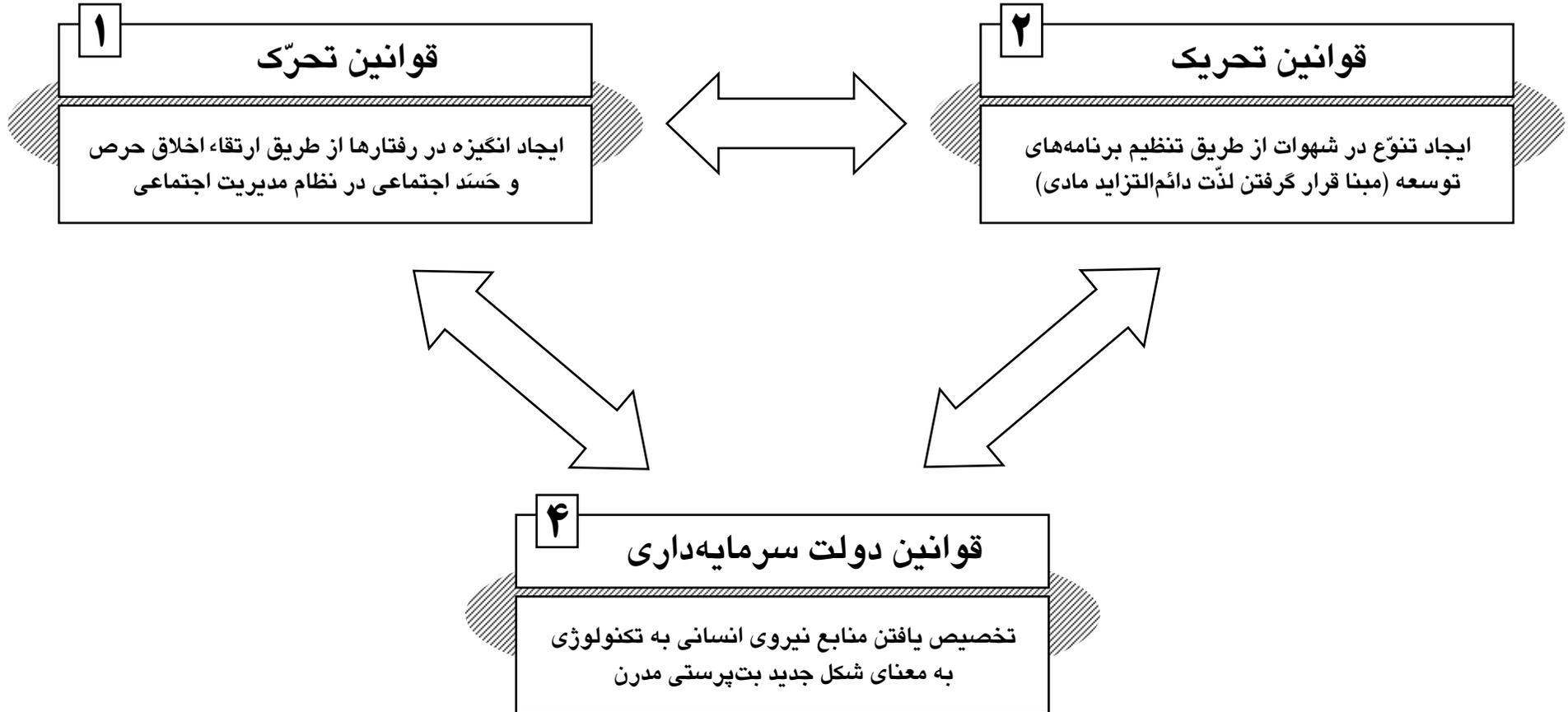
بررسی سطح توسعه موضوعات پدیده توسعه اقتصادی

بر اساس برنامه‌های توسعه و چشم‌انداز تمدن موجود، سه محور ذیل در مکانیزه شدن اختیارات اجتماعی در دولت سرمایه‌داری قابل دقت می‌باشد:

۱. تحوّل در انگیزه‌ها با حادثه‌سازی در عرصه «نرم‌افزارها، سخت‌افزارها و مدیریت تحقیقات» و به دنبال آن متنوع شدن نیازمندی‌ها و نهادینه شدن آن در عرصه هنر اجتماعی در قالب مد و الگوها، بشر را به دنبال دنیای مدرن امروز می‌کشاند. یعنی وصف «حرص»، پایگاه قوانین تحریک جامعه قرار می‌گیرد.

۲. انگیزه‌ها در ساختار مدیریتی هر سه بخش «دولتی، خصوصی و تعاونی» از طریق اخلاق «حسد سازمانی» مکانیزه می‌گردند و فرماندهی و فرمانبری مدرن در قالب طبقه‌بندی الگوی مصرف جامعه، متناسب با پرورش سازمانی مادی جامعه شکل می‌گیرد. در نتیجه مدیر بر متخصص و متخصص بر کارگر فنی و کارگر فنی بر کارگر ساده حکومت می‌کند.

۳. بر این اساس، منابع نیروی انسانی به آثار ماده یعنی تکنولوژی و مظاهر و نمودهای آن تخصیص می‌یابد و این نرم‌افزار مدیریتی، ارمغان دولت سرمایه‌داری برای جامعه مدرنیته می‌باشد (بت پرستی مدرن).

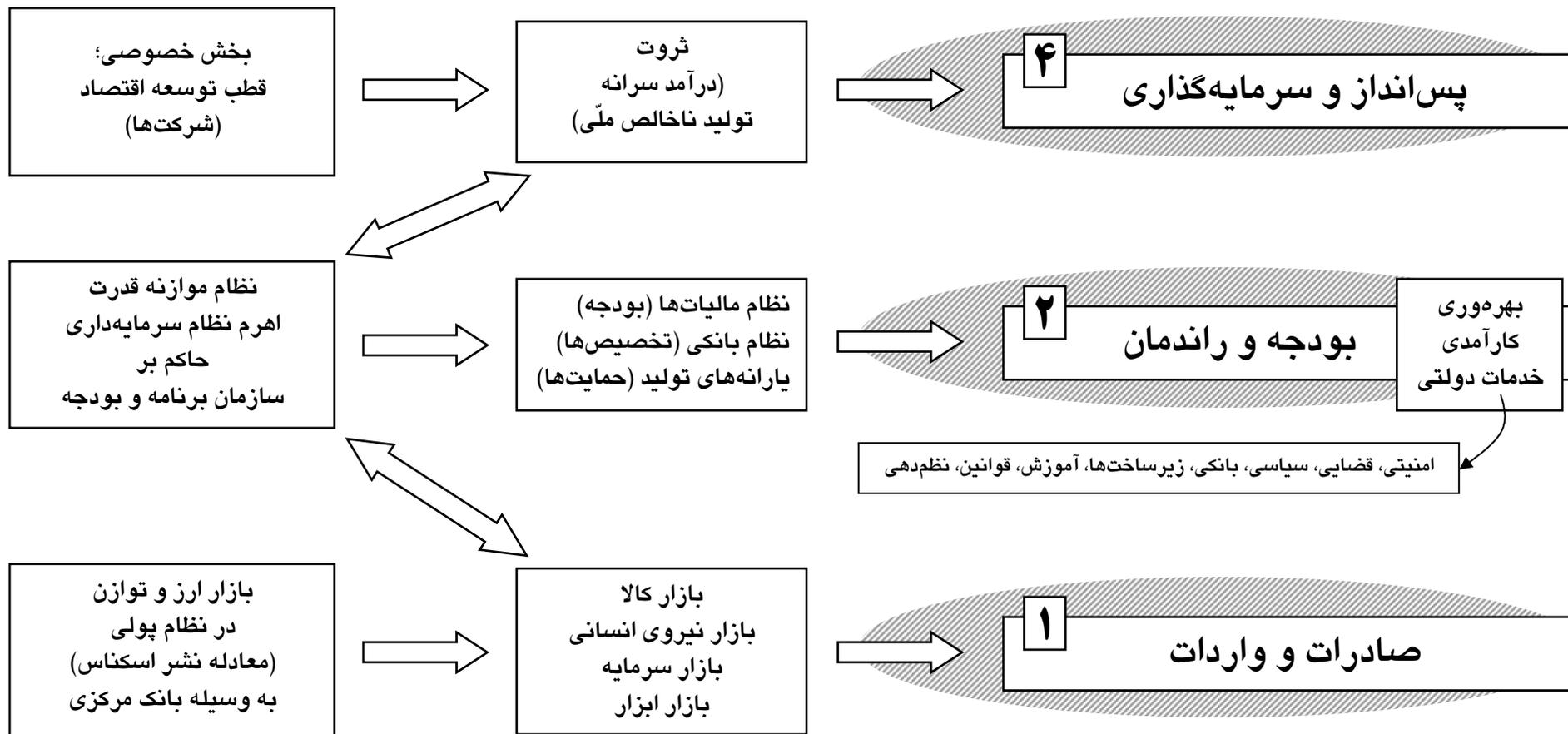
کیفیت تئوریزه شدن فرآیند تولید ثروت

۴/۷

مدل اقتصادی تری‌گیس (سه‌شکافه) دارای سه متغیر «پس‌انداز و سرمایه‌گذاری»، «بودجه و راندمان» و «صادرات و واردات» است.

به عنوان متغیر اصلی در مدل اقتصاد «پس‌انداز و سرمایه‌گذاری»، مبین قطب بودن تولید در توسعه است. از این رو بر اساس محور قرار گرفتن بازار آزاد و رقابتی بودن عرصه تولید، بخش خصوصی محور قرار می‌گیرد و ساختارهای سیاسی، قضایی و اجتماعی در حمایت از بخش خصوصی باید فعال باشند یعنی بودجه و راندمان که شاخصه‌های عملکرد بخش دولتی است، باید در بالارفتن تولید ناخالص ملی و ثروت ملی و درآمد عمومی تلاش نماید تا بتوان از این رهگذر به مظاهر تمدن مدرنیته و مبنای رفاه دست یافت و از آن‌جا که اقتصاد ملی هر کشور بریده از اقتصاد منطقه، بین‌الملل و جهان نمی‌باشد، لذا الگوی صادرات و واردات نیز در راستای ارتقاء ثروت ملی در موازنه با بقیه کشورها می‌باشد، یعنی توازن ارزی نیز از شدت انگیزه‌های یک ملت در فرآیند تولید تبعیت می‌کند.

کیفیت تئوریزه شدن فرآیند تحقیقات

۴ / ۸

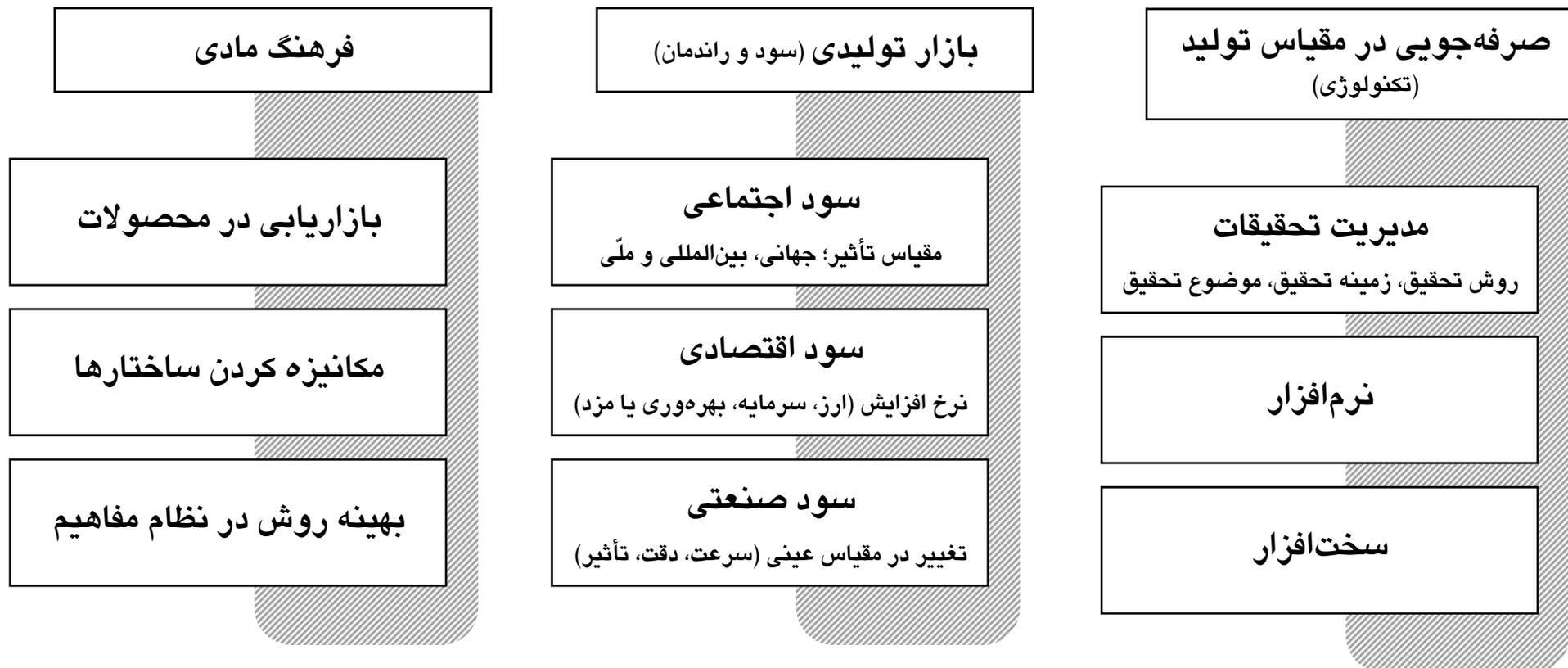

صرفه‌جویی در مقیاس تولید به معنای نظام ارزشی مادی در فرآیند تولید بوده و این امر، تحقیقات سازمانی را متناسب با تقاضای مؤثر اجتماعی در نظام سرمایه‌داری تعریف می‌نماید.

نیاز و ارضای مادی، انسان اکونومیک را تعریف می‌کند و نرم‌افزارهای متمرکز و اتوماسیون، «روش تحقیق»، «موضوع تحقیق» و «زمینه تحقیق» متناسب با خود را می‌طلبد.

بر این اساس، مدیریت تحقیقات، سود را طبقه‌بندی نموده و مقیاس تأثیر امنیت سرمایه در روابط «جهانی، بین‌المللی و ملی» را در سود اجتماعی می‌داند و امنیت سود سرمایه به نرخ افزایش «ارز، سرمایه و بهره‌وری» تعیین می‌شود و امنیت کارآمدی تکنیک به تغییر در مقیاس عینی «سرعت، دقت و تأثیر» تعریف می‌گردد.

از این رو، بازاریابی نظام محصولات در فرآیند تولید تغییر یافته و تحول در مکانیزه کردن ساختارهای مدیریتی و اجتماعی و بالمآل بهینه‌روش‌ها در نظام مفاهیم و آموزش نیروی انسانی کارآمد را می‌طلبد.

کیفیت تئوریزه شدن فرهنگ سودآوری

۴/۹

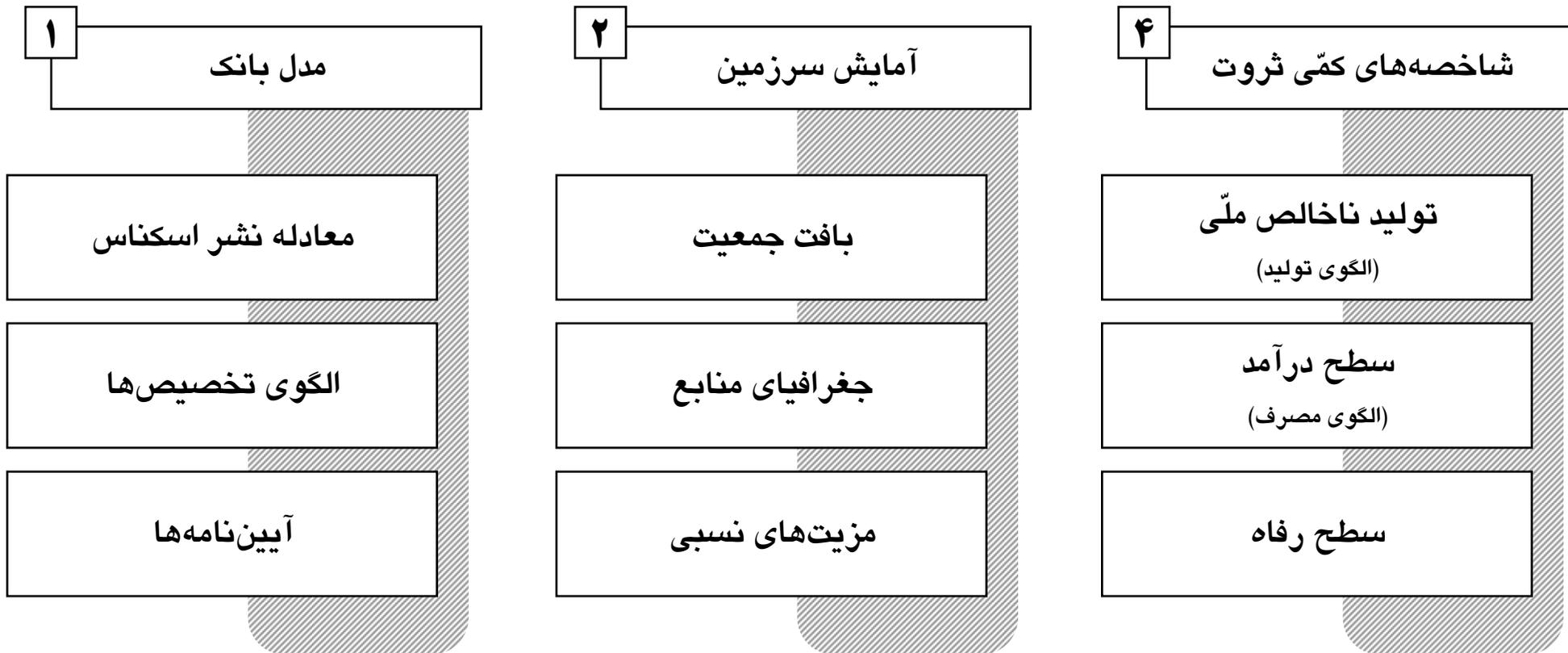

ارتقاء سود سرمایه از منظر مالکیت خصوصی به مالکیت حقوقی و از مالکیت حقوقی به منابع ملی نظام‌ها تبدیل و مکانیزه شده است. لذا مسأله سرمایه‌گذاری در تجارت جهانی و شناور بودن آن به معنای آمایش جغرافیایی کره زمین برای ارتقاء سود سرمایه است.

شاخصه‌های آمایش سرزمین مانند مهاجرت از روستاها به شهرها و جابه‌جایی مهاجرت‌ها در جغرافیای سرزمینی یک کشور، به فرصت‌ها و مزیت‌های نسبی، در منطقه و روابط بین‌الملل تعریف می‌گردد.

از طرف دیگر ایجاد امنیت اقتصاد، به سطح «رفاه یک ملت و سطح درآمد و الگوی توزیع درآمد» یک ملت بازگشت می‌نماید و برای تعیین ظرفیت ارتباط قدرت کمی شده اقتصاد یک ملت، به ظرفیت «تولید، کیفیت هزینه، یا تولید ناخالص» ملی یک کشور مراجعه می‌گردد.

ابزار مکانیزه کردن سود در ساختارهای مالی درون یک نظام در برخورد ساختارهای مالی بیرونی، به مدل بانک و الگوهای تخصیص اعتبارات مرتبط می‌باشد و محاسبه معادله نشر اسکناس، ضامن ارزش تکاملی قدرت اقتصادی و تأمین‌کننده قدرت خرید یک نظام می‌باشد.

کیفیت تئوریزه شدن نظام مفاهیم

۲

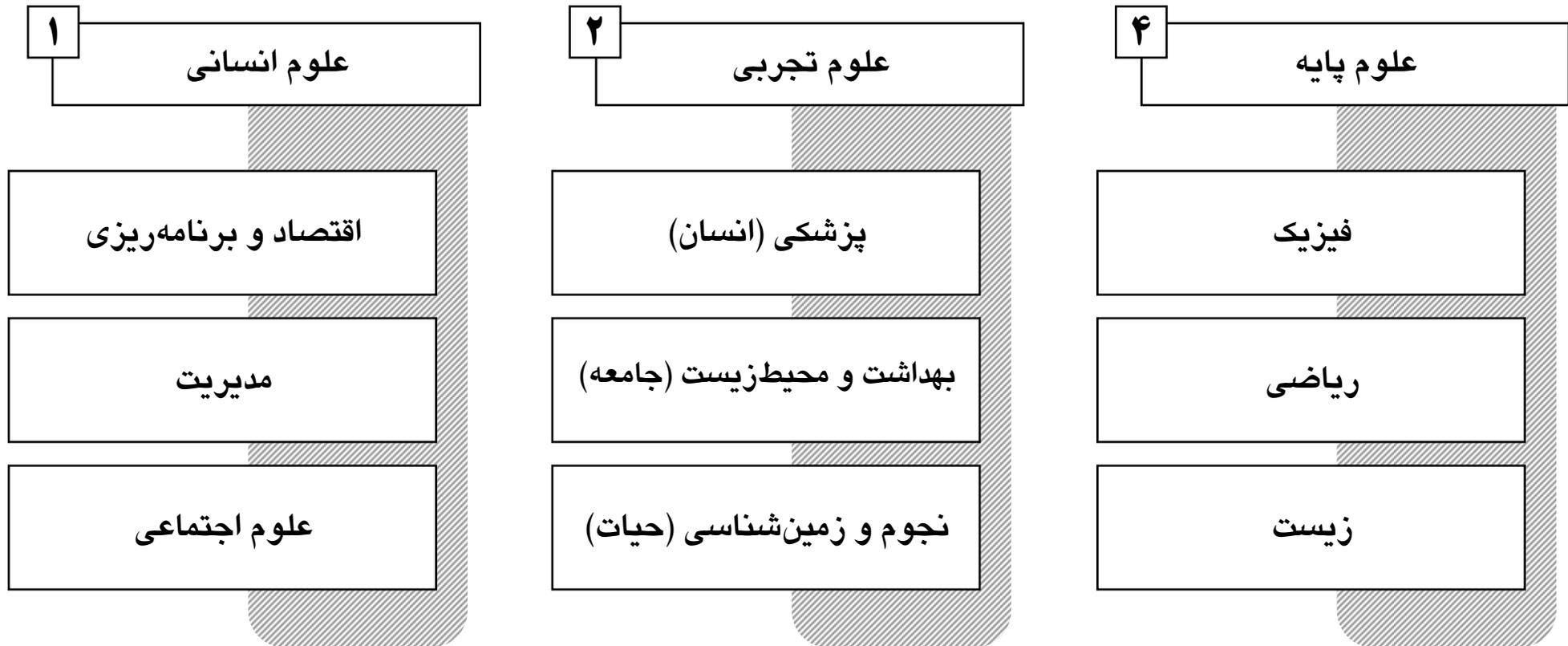
فلسفه علمی به معنای نفی متافیزیک (اندیشه دینی انبیاء) در عرصه تولید اندیشه علمی است.

فلسفه علم یا فلسفه شدن مادی نیز دارای فلسفه چگونگی (۴)، فلسفه چیستی (۲) و فلسفه چرایی (۱) بوده و «فیزیک، ریاضی و زیست» متکفل فلسفه چگونگی در آن است و بر فلسفه چیستی و فلسفه چرایی حاکم است.

نظام مفاهیم یا طبقه‌بندی علوم بر مبنای فلسفه علمی، از ضرایب فوق در نظام فلسفه شدن مادی تبعیت می‌نماید.

در فلسفه علمی، روش تحقیق و ضرایب فنی و مدیریت تحقیقات از دولت سرمایه‌داری سفارش می‌پذیرد و در مراکز تحقیقات و دانشگاه‌ها پیش‌فرض‌ها، تئوری‌ها و کنترل‌ها حسّی می‌باشند.

نظام گمانه‌زنی و تطرّق احتمالات در فلسفه علمی بر اساس اندیشه بشر استوار است و از این رو هیچ‌گونه تحلیلی از بن‌بست‌های خود در تولید احتمالات نداشته و دچار تلون می‌گردند و شاخصه‌ای برای صحیح و غلط در تولید اندیشه علمی وجود ندارد و از جریان اندیشه‌های دینی در عرصه اندیشیدن بشر به دلیل غیرکاربردی بودن آن جلوگیری می‌کند.

کیفیت تئوریزه شدن محصولات

۱

شاخصه‌های موضوعات توسعه پایدار

اقتدار ملی هر کشور به ظرفیت و کارآمدی تکنیک و تکنولوژی آن نظام در عصر مدرنیته بازگشت می‌نماید و شاخصه دیگر مدیریت توسعه پایدار به میزان سلامتی و طولانی بودن عمر انسان و جلوگیری از مرگ و میرها و کنترل بیماری‌های مهلک (کنترل نرخ جمعیت) تعریف می‌شود و آزادی‌های سیاسی و ارتقاء سطح فرهنگ شهروندی و انضباط اجتماعی و وجدان کاری از دستاوردهای جامعه مدنی به شمار می‌آید.

توسعه پایدار، دانایی محور است. از این رو تحقیقات و ظرفیت آزمایشگاه‌ها و تکنولوژی تربیت نیروی انسانی در نظام آموزش و پرورش، گستردگی و تنوع کالاها و تکنولوژی هنر در ایجاد رسانه‌ها و شبکه ارتباطات و مخابرات و نقش کتاب، مطبوعات و... همگی معرف شاخصه‌های کمی بخش فرهنگ به شمار می‌آیند. یعنی «تکنولوژی» و «تحقیقات»، زیرساخت حضور اقتدار یک ملت در سازمان‌های جهانی و بین‌المللی است.

ارائه راه حل برای چالش‌های تمدن مدرنیته در عرصه‌های اجتماعی، امنیتی، محیط زیست، انرژی و صدها مقوله دیگر، معرف ظرفیت مشارکت ملت‌ها در تمدن موجود از طریق تنظیم اسناد بین‌المللی است. تعاریف، تکالیف، تطبیق‌ها در معاهدات، مذاکرات و مسابقات، تعیین‌کننده سرنوشت ملت‌ها از منظر توسعه سیاسی جهانی است.

۱

شاخصه‌های کمی بخش سیاست

تعاریف

تکالیف

تطبیق

۲

شاخصه‌های کمی بخش فرهنگ

پژوهش

آموزش

تبلیغ

۴

شاخصه‌های کمی بخش اقتصاد

کارآمدی تکنیک

سلامت جمعیت

سطح مدنیت (شهروندی)

چارچوب نظری پیشنهادی
در موضوع

تئوریزه کردن مفهوم عدالت

با رویکرد تحقیقات میدانی

«کیفیت تئوریزه شدن عدالت مادی»
راهبرد ۱

«کیفیت تئوریزه شدن عدالت الهی در دوران گذار»
۲

بر مبنای

«کیفیت تئوریزه شدن عدالت مطلوب الهی»
۴

حسینیه اندیشه

نیمه دوم اردیبهشت ۱۳۸۶

← چارچوب نظری پیشنهادی در موضوع تئوریزه کردن مفهوم عدالت با رویکرد تحقیقات میدانی (دوران گذار)

سرپرست پژوهش: حجت‌الاسلام والمسلمین مسعود صدوق

کارشناسان پژوهش: حجج اسلام؛ موسوی موشح، روح‌الله صدوق، علی‌رضا انجم‌شعاع، احمد زیبایی‌نژاد و محمدصادق حیدری

انتشارات: معاونت برنامه

نگارش: سوم (۱۳۸۶/۲/۲۳)

تاریخ تولید: ۱۳۸۶/۲/۱۶

معاونت پژوهش

فهرست اجمالی

کیفیت تئوریزه شدن جامعه بر اساس فلسفه تاریخ الهی.....	۴/۱	.....	ساختار ضرورت
کیفیت تئوریزه شدن جامعه انقلاب اسلامی ایران.....	۴/۲	.....	ساختار ضرورت
کیفیت تئوریزه شدن نظام مبارک جمهوری اسلامی ایران.....	۴/۳	.....	ساختار ضرورت
کیفیت تئوریزه شدن فرآیند اختیارات اجتماعی.....	۴/۴	.....	ساختار موضوع
کیفیت تئوریزه شدن فرآیند تقاضای مؤثر اجتماع انقلابی ملت ایران.....	۴/۵	.....	ساختار موضوع
کیفیت تئوریزه شدن فرآیند شکل‌گیری مدل مقاومت.....	۴/۶	.....	ساختار موضوع
کیفیت تئوریزه شدن فرآیند مقاومت اقتصادی.....	۴/۷	.....	ساختار هدف
کیفیت تئوریزه شدن فرآیند مدل مقاومت تحقیقاتی.....	۴/۸	.....	ساختار هدف
کیفیت تئوریزه شدن فرهنگ خیرات (به معنای تعریف جدید از سودآوری).....	۴/۹	.....	ساختار هدف
کیفیت تئوریزه شدن نظام مفاهیم.....	۲	.....	نظام مفاهیم
کیفیت تئوریزه شدن محصولات.....	۱	.....	محصولات

فهرست تفصیلی

۱. ساختارها

۱/۱. کیفیت تئوریزه شدن جامعه فلسفه تاریخ الهی..... ۴/۱ ..... ساختار ضرورت

۱/۱/۱. تقسیم دوره‌های تاریخی بر اساس عوامل تلفیق تولید اخلاق

۱/۱/۲. رابطه میان انسان، جامعه و دوره‌های تاریخی تمدن اسلامی

۱/۲. کیفیت تئوریزه شدن جامعه انقلاب اسلامی ایران ..... ۴/۲ ..... ساختار ضرورت

۱/۲/۱. تعریف تعادل اقتصادی با رویکرد جامعه شناختی اسلامی

۱/۲/۲. چرخه اصلی زندگی اسلامی و رابطه آن با نظام التقاط و نظام الحاد

۱/۳. کیفیت تئوریزه شدن نظام مبارک جمهوری اسلامی ایران..... ۴/۳ ..... ساختار ضرورت

۱/۳/۱. بررسی اصول حاکم بر پدیده نظام جمهوری اسلامی

۱/۳/۲. محورهای پدیده نظام جمهوری اسلامی

۱/۴. کیفیت تئوریزه شدن فرآیند اختیارات اجتماعی ..... ۴/۴ ..... ساختار موضوع

۱/۴/۱. بررسی سطح توسعه موضوعات پدیده نظام جمهوری اسلامی

۱/۴/۲. محورهای ساخت موضوعات نظام جمهوری اسلامی در سطح توسعه

۱/۵. کیفیت تئوریزه شدن فرآیند تقاضای مؤثر اجتماع انقلابی ملت ایران ..... ۴/۵ ..... ساختار موضوع

۱/۵/۱. بررسی سطح کلان موضوعات پدیده نظام جمهوری اسلامی ایران

۱/۵/۲. محورهای ساخت موضوعات جامعه اسلامی ایران در سطح کلان

۱/۶. کیفیت تئوریزه شدن فرآیند شکل‌گیری مدل مقاومت ..... ۴/۶ ..... ساختار موضوع

۱/۶/۱. بررسی سطح خرد موضوعات نظام جمهوری اسلامی

۱/۶/۲. محورهای ساخت موضوعات جامعه اسلامی در سطح خرد

۱/۷. کیفیت تئوریزه شدن فرآیند مقاومت اقتصادی ..... ۴/۷ ..... ساختار هدف

۱/۷/۱. تغییر در جهت‌گیری مدل تری‌گیس؛ مفسر زیرساخت اقتصاد ایران در دوران گذار

۱/۷/۲. تغییر جهت در متغیرهای اصلی و حاکم در مدل تری‌گیس

۱/۸. کیفیت تئوریزه شدن فرآیند مدل مقاومت تحقیقاتی ..... ۴/۸ ..... ساختار هدف

۱/۸/۱. متغیرهای موضوعات تحقیقات در نظام جمهوری اسلامی در مرحله گذار

۱/۸/۲. محورهای کیفیت ساخت موضوعات پژوهش در نظام جمهوری اسلامی ایران

۱/۹. کیفیت تئوریزه شدن فرهنگ خیرات (به معنای تعریف جدید از سودآوری)..... ۴/۹ ..... ساختار هدف

۱/۹/۱. متغیرهای فرهنگ خیرات در نظام جمهوری اسلامی

۱/۹/۲. محورهای ساخت موضوعات فرهنگ خیرات

۲. کیفیت تئوریزه شدن نظام مفاهیم ..... ۲ ..... نظام مفاهیم

۲/۱. خاستگاه، جایگاه و پایگاه فلسفه انقلاب در ساخت تمدن الهی

۲/۲. طبقه‌بندی علوم بر اساس فلسفه الهی انقلاب

۳. کیفیت تئوریزه شدن محصولات ..... ۱ ..... محصولات

۳/۱. شاخصه‌های موضوعات تکامل الهی در دوران گذار

۳/۲. کیفیت ساخت شاخصه‌های تکامل الهی در دوران گذار

کیفیت تئوریزه شدن جامعه بر اساس فلسفه تاریخ الهی

۴/۱

بر اساس فلسفه نظام ولایت، تعریف «انسان، جامعه و حیات» و کیفیت نیاز و ارضاء آن، محدود به طبیعت مادی نمی‌شود؛ بلکه نیاز و ارضاء طبیعت مادی باید از ساختارهای «اجتماعی، انسانی، تکاملی» تبعیت کند و تکامل ساختارهای اجتماعی نیز، باید از «جریان ارضاء و نیاز معنوی» یا «جریان ولایت تاریخی الهیه» تبعیت نماید. از این رو، اولین تقسیمات اجتماعی فلسفه تاریخ یا حیات دنیای مادی؛ «جامعه الهی، جامعه التقاطی، جامعه الحادی» می‌باشد و اولین مقاطع رشد جوامع الهی در فلسفه تاریخ عبارت است از:

۱. از هبوط حضرت آدم (ع) تا بعثت پیامبر عظیم‌الشأن اسلام (ص): مردم و امت‌ها مبتلا به «امتحانات حسّی» و «اعجازهای حسّی» می‌باشند و غلبه حکومت‌ها با سلطه «بت‌پرستان» است.

۲. از بعثت پیامبر عظیم‌الشأن اسلام (ص) تا ظهور حضرت ولی عصر (عج): مردم و امت‌ها مبتلا به «امتحانات عقلانیّت» و «اعجازهای عقلی» می‌باشند و غلبه حکومت‌ها با سلطه «ادبیات‌های مادی» است.

۳. از ظهور حضرت ولی عصر (عج) تا برپایی قیامت: مردم و امت‌ها مبتلا به «امتحانات روحی» و «اعجازهای روحی» می‌باشند و غلبه حکومت‌ها با سلطه «اهل ایمان و یقین» است.

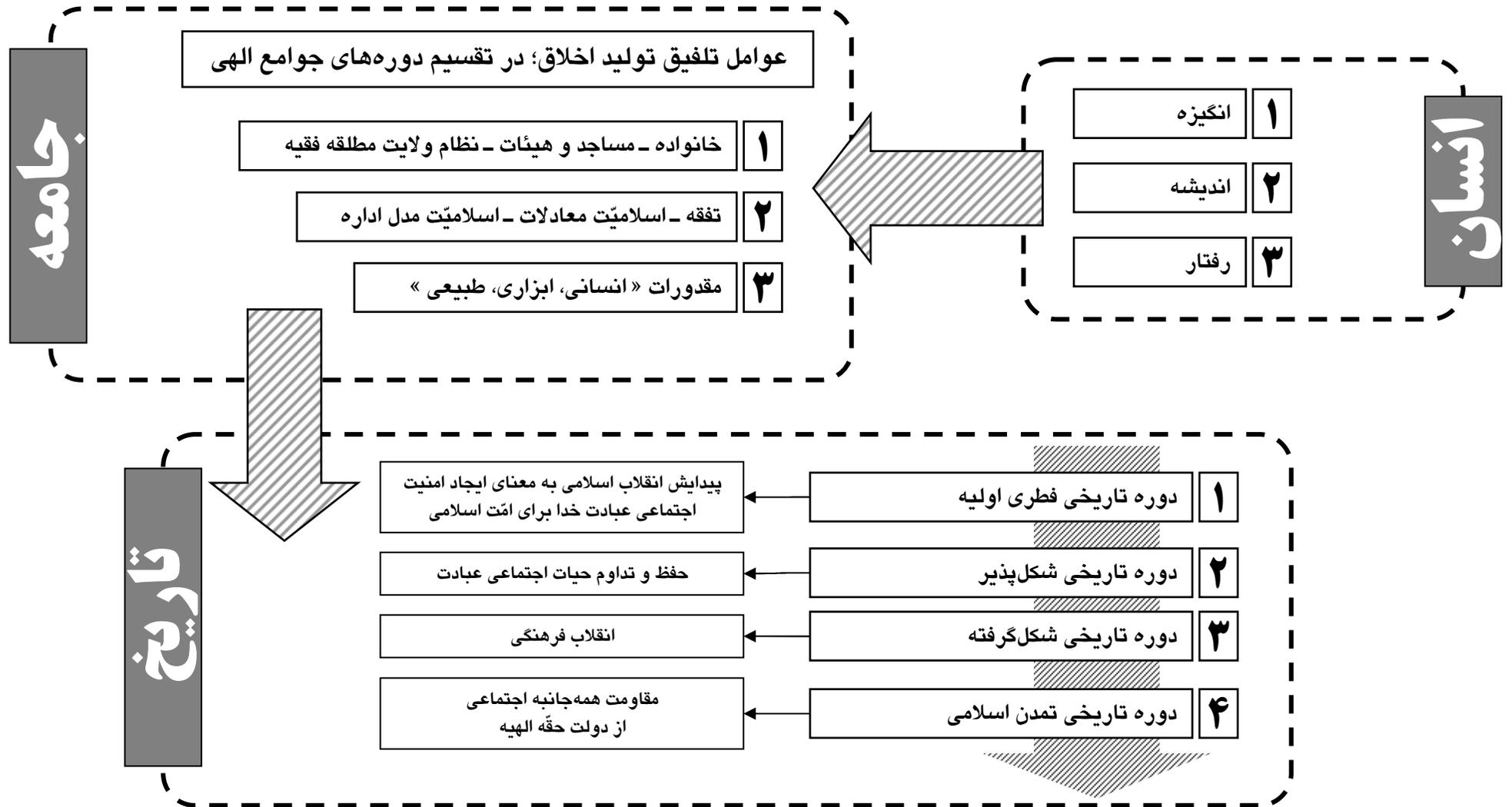
بر این اساس، تاریخ و تمدن بشری در هر مقطع، دارای «مراحل رشد درونی» است و مانند رشد انسانی به سه دوره تقسیم می‌گردد و دوره‌های تمدن الهی بر اساس نیازمندی‌های تکامل الهی، به «جریان استضاء به عقلانیّت وحی» در مقطع دوم تاریخ باز می‌گردد. «تکامل تفقه» دارای سه دوره:

۱. اخباری‌گری (نطفه) تا پذیرش منطق استناد در حوزه‌های علمیه (قبل از بلوغ)

۲. تکامل علم اصول فقه مکلفین (قبل از بلوغ) تا پذیرش علم اصول فقه احکام حکومتی (بلوغ)

۳. پذیرش علم اصول فقه احکام حکومتی (بلوغ) تا پذیرش تمدن حقّ الهی بر اساس فقه شیعه اثنی‌عشری

نسبیّت رشد و استضاء به کلمات وحی در هر مرحله، معرف «ظرفیت جریان طاعت» در روابط اجتماعی در آن دوره است و باید نسبیّت تعادل و عدم تعادل (میزان) نیز، متناسب با «جریان تولّی وجدان عمومی» به «مشیّت بالغه الهی» در آن دوره، تعریف گردد.

کیفیت تئوریزه شدن جامعه اسلامی و انقلابی ایران

۴/۲

تحوّلات تاریخ مدرن بشری، سه تحوّل بزرگ را به خود دیده است:

۱. پذیرش اختیارات در مدیریت سیاسی بشر در قالب فلسفه شدن دموکراسی غرب

۲. به پذیرش رساندن منطق جدید در عرصه اندیشیدن در تولید علم؛ کیفاً و کمّاً

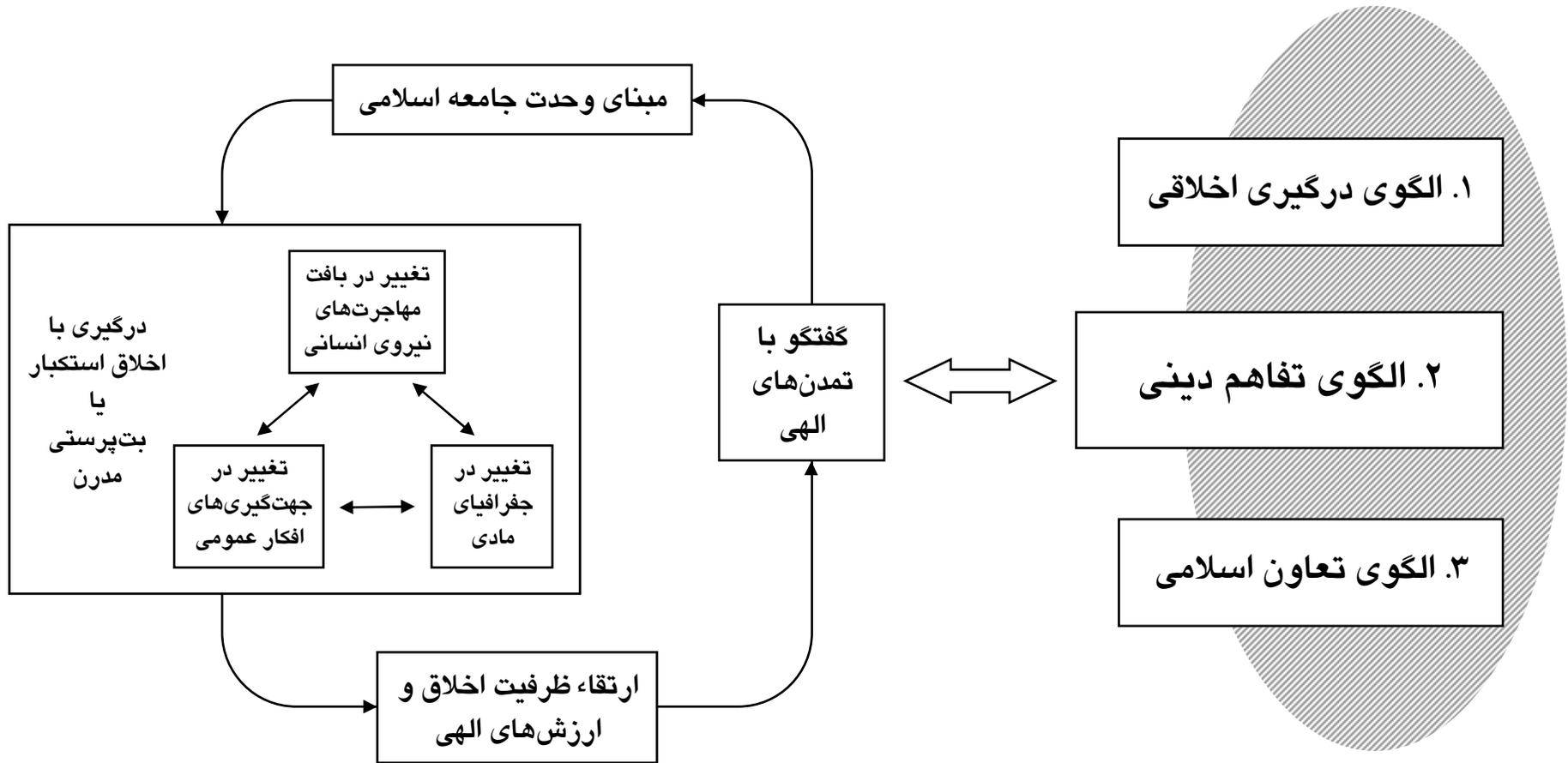
۳. ارتقاء سطح رفاه «اجتماعی، عمومی، فرهنگی» با تحوّل در «صنعت و تولید تکنولوژی» در عرصه سخت‌افزارها و نرم‌افزارها

بر اساس همین تحوّلات بود که چرخه اصلی زندگی اسلامی که بر اساس تمدن التقاطی مسلمانان بنا شده بود، فروپاشید و جهان اسلام تجزیه شد؛ اما با درک عمیق از استعمار نو و مدرن به وسیله فقهای عظیم‌الشان اسلام و قیام شکوهمند ملت شریف ایران، تحت زعامت مرجعیت دینی شیعه حضرت آیه‌الله‌العظمی امام خمینی(ره)، نظام مبارک جمهوری اسلامی به وجود آمد.

از سوی دیگر وجدان عمومی جهان اسلام بعد از شکست در مقابل تمدن رنسانس با انفعال شدید برای حفظ خود، به ورطه «عدالت مادی مارکسیستی» پناه برده بود تا بتواند انتقام خود را از بلوک غرب و نظام سرمایه‌داری بگیرد که این امر نیز با شکست مواجه شد.

بنابراین عدالت مادی اقتصاد غرب، علّت «ایجاد شکاف طبقاتی» و «بروز حاکمیت جهانی سلطه قشر سرمایه‌دار بر تمدن بشری» شده است و عدالت مادی اقتصاد شرق که از طریق «فرب و سازماندهی انگیزه جوانان مسلمان» در جهان اسلام ارتزاق می‌نمود نیز؛ با اقامه پرچم عدالت الهی و قرآنی جمهوری اسلامی فروپاشید.

بر این اساس، بلوک شرق و بلوک غرب خود را در مقابل اندیشه جدید «اسلام ناب محمدی(ص)» می‌بینند و اکنون بعد از ایجاد انقلاب سیاسی اسلامی، ضرورت «اقامه انقلاب فرهنگی» و تکیه به «فلسفه شدن اسلامی» در مدیریت نظام، ضربه دوم را بر فلسفه‌های شدن دموکراسی غرب و شرق و عدالت‌های دروغین آنها وارد می‌نماید.

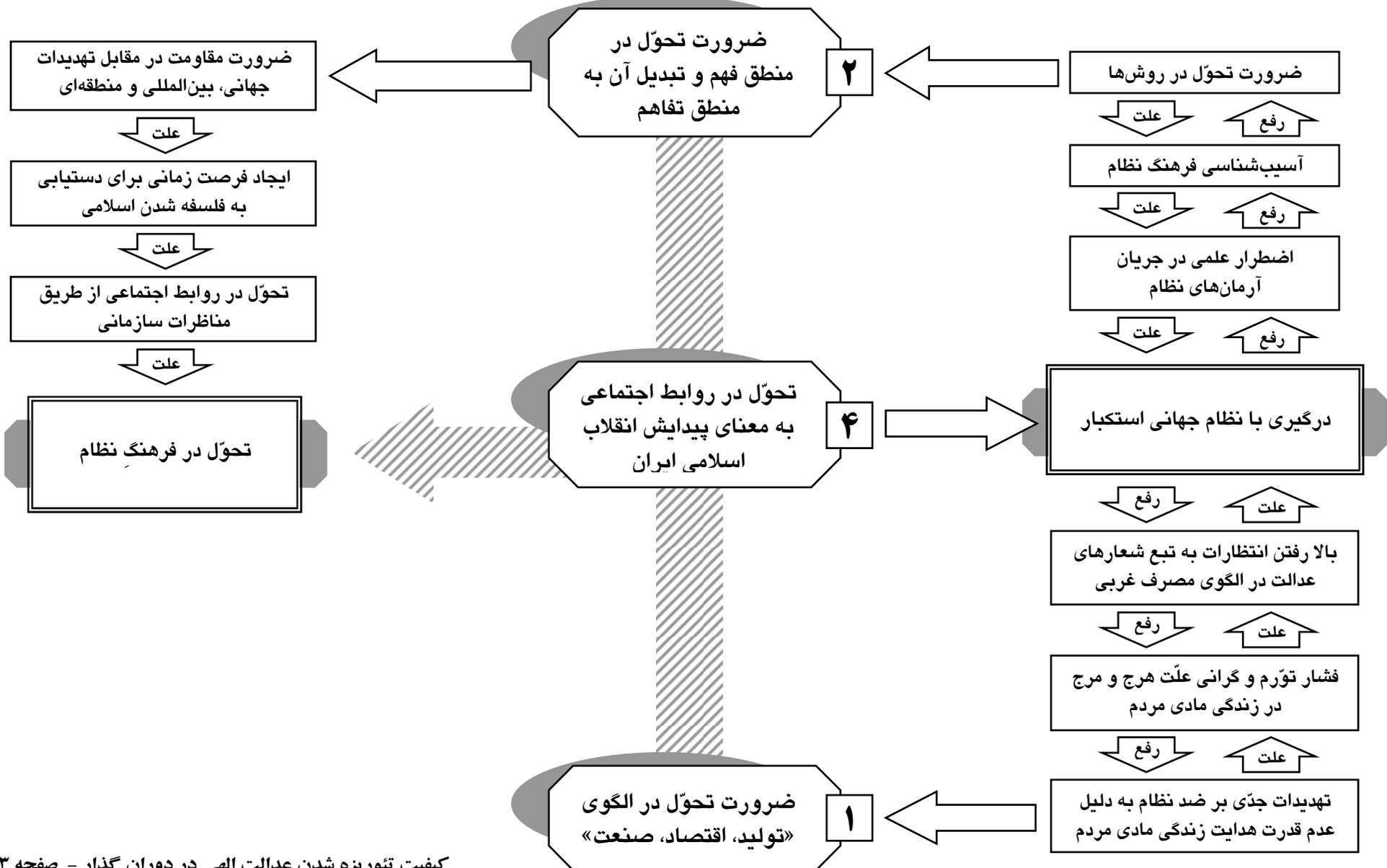
کیفیت تئوریزه شدن
نظام مبارک جمهوری اسلامی ایران

۴/۳

تحول در چرخه اصلی زندگی معنوی بشر، طی گذر تاریخی از درگیری و عصبیت حاکم بر نظام‌های استکبار بر ضد جامعه انبیاء، اولیاء و مؤمنین شروع می‌شود و این امر، علت بهینه رفتار مؤمنین نسبت به محیط و فضاهاى حاکم بر زندگی اجتماعی آنها می‌گردد. تحول در روابط اجتماعی در ۱۵۰ سال اخیر، ادراک از «مدیریت در مقیاس مولویت» را به «مدیریت در مقیاس مشارکت» تبدیل نموده است. از طرف دیگر، فرآیند اداره زندگی‌های مدرن که محل ابتلای نظام جمهوری اسلامی شده است؛ بر محور «علم و فن» متکی است. ویژگی علم و فن از یک طرف، منابع طبیعی بسیار وسیع‌تری در اختیار بشر قرار داده است و از طرف دیگر، منابع انرژی مورد استفاده در تولید اقتصادی از «منابع انسانی، حیوانی» به «منابع مصنوعی» تبدیل شده است و تکامل مادی بشر را بسیار پیچیده، متنوع و تحول‌گرا قرار داده است. از این رو، سجده بر دستاوردهای علم به معنای اعجاب‌انگیز بودن «کمیت»، «کیفیت»، «سرعت» و «دقت تصرف» در تسخیر طبیعت، زمینه «انسانی نو» را فراهم آورده است و این امر نیز، چیزی جز «تولد فرهنگی نو در قالب مدرنیته» نبوده که مورد قبول و پذیرش جامعه جهانی قرار گرفته است.

بت‌پرستی مدرن در قالب «تکنولوژی، تنوع در سطح زندگی‌های مادی و دستاوردهای علمی»، چالش اصلی نظام مبارک جمهوری اسلامی است. بنابراین نظام جمهوری اسلامی باید بتواند در مراحل گذار با استقلال «علمی، فنی، ابزاری» خود، به حیات خود ادامه دهد و در سال‌های بسیار دورتر به «تکنولوژی اسلامی» بر اساس «تعاریف و معادلات اسلامی» دست یابد. این امر، تحول در روش‌ها در امور «نقلی، عقلی و حیات طبیعی» را می‌طلبد تا به وسیله منطق و روش جدید، «فرهنگ انتزاعی، نظری حوزه‌ها» و «فرهنگ کاربردی، کارآمد و مجموعه‌نگر دانشگاه» در هم نوب شوند. در واقع ارائه تئوری کاربردی ولایت مطلقه فقیه در عرصه ادبیات سیاسی، راه‌گشای تحول در ساختارهای «فرهنگی، علمی، اجتماعی و اقتصادی» است. در نهایت نظام مبارک جمهوری اسلامی باید بتواند با «انقلاب فرهنگی»، «تمدن حق‌الهی» را در همه عرصه‌ها همچون هنر، صنعت، تحقیق، تولید و... پی‌ریزی کند.

کیفیت تئوریزه شدن فرآیند اختیارات اجتماعی

۴/۴

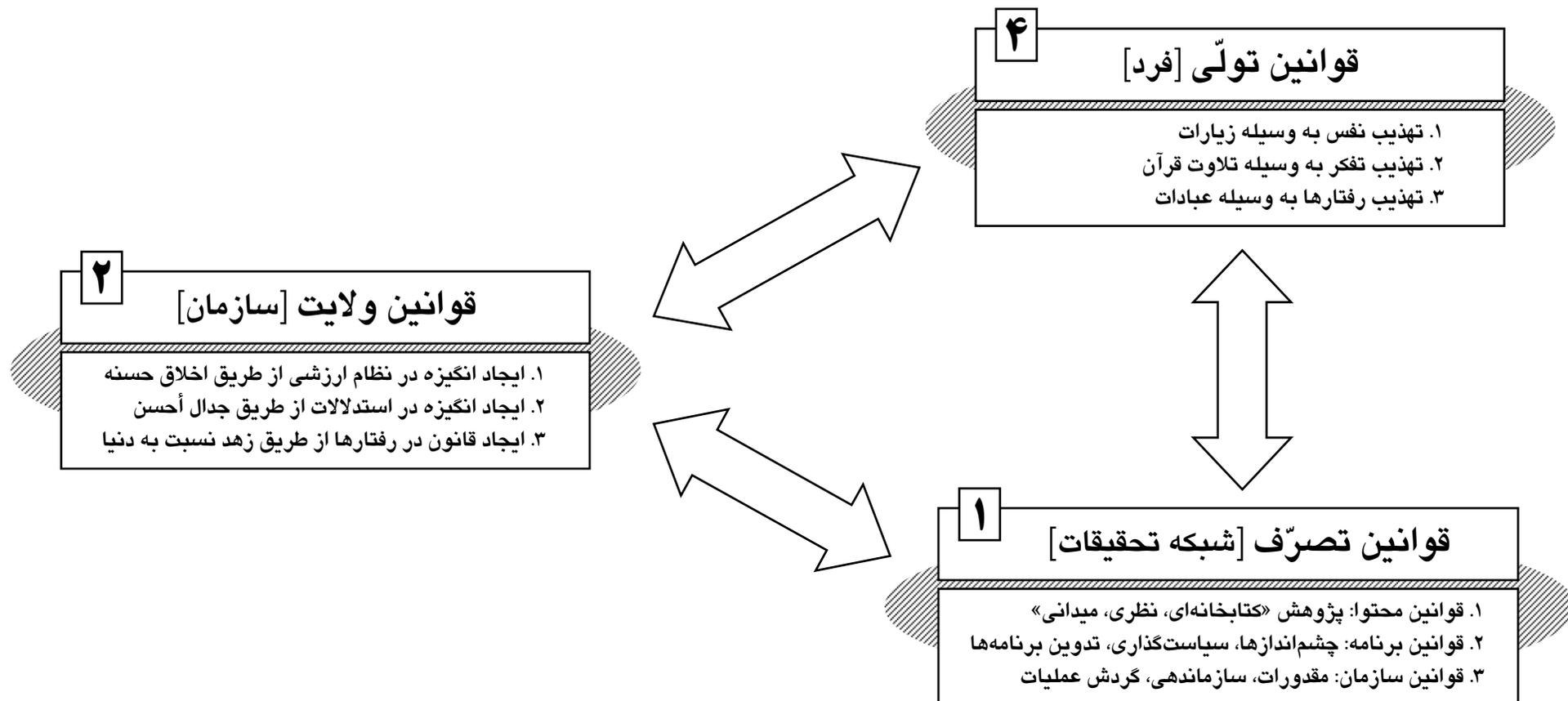

با ارسال رسولان الهی و پرچمداران توحید، سه محور ذیل قابل دقت می‌گردد:

۱. کیفیت حفظ وحدت کلمه توحیدی
۲. ترسیم چشم‌اندازهای تمدن حقّه الهیه
۳. برنامه‌های عدالت الهیه

برای ارگانیزه شدن نظام اختیارات اجتماعی در جریان «خالقیت، ربوبیت و هدایت» الهی، نکات ذیل قابل دقت است:

۱. تحوّل در «انگیزش اجتماعی» جهانی، با دعوت به خداپرستی و مقاومت در مقابل تمامی «دشمنی‌ها، جنگ‌ها و تهدیدات» نظام استکبار جهانی برای ایجاد امنیت «روانی، ذهنی و عینی» انسان‌ها در پناه «ارزش‌ها، حقوق و تکالیف» الهی است، تا «بنیان اخلاق جوامع» استوار بماند.
۲. تحوّل در پرورش «بینش اجتماعی» جامعه جهانی، با تفاهم در موضوع خداپرستی در سه سطح فلسفه «چرایی، چیستی و چگونگی» و اثبات هماهنگی آن در مفاهیم پایه «وحدت و کثرت»، «زمان و مکان» و «اختیار و آگاهی» می‌باشد و باید بتواند همه عرصه‌های «هستی‌شناسی، ریاضی و طبیعت» را در «بنیان نظام فکری جوامع» حفظ نماید.
۳. تحوّل در «گزینش» دانش جامعه جهانی، با تولید تکنولوژی اسلامی برای ایجاد بستر خداپرستی در سه قلمرو «حیات، جامعه و انسان» و جریان کارآمدی آن با فراهم نمودن شرایط آزمایش در «منطق کاربردی، تجزیه و ترکیب» می‌باشد. از این رو، علوم پایه در «فیزیک، شیمی و زیست»، معرف «بنیان نظام صنعت جوامع الهی» است.

کیفیت تئوریزه شدن
فرآیند تقاضای مؤثر
اجتماعی - انقلابی ملت ایران

۴/۵

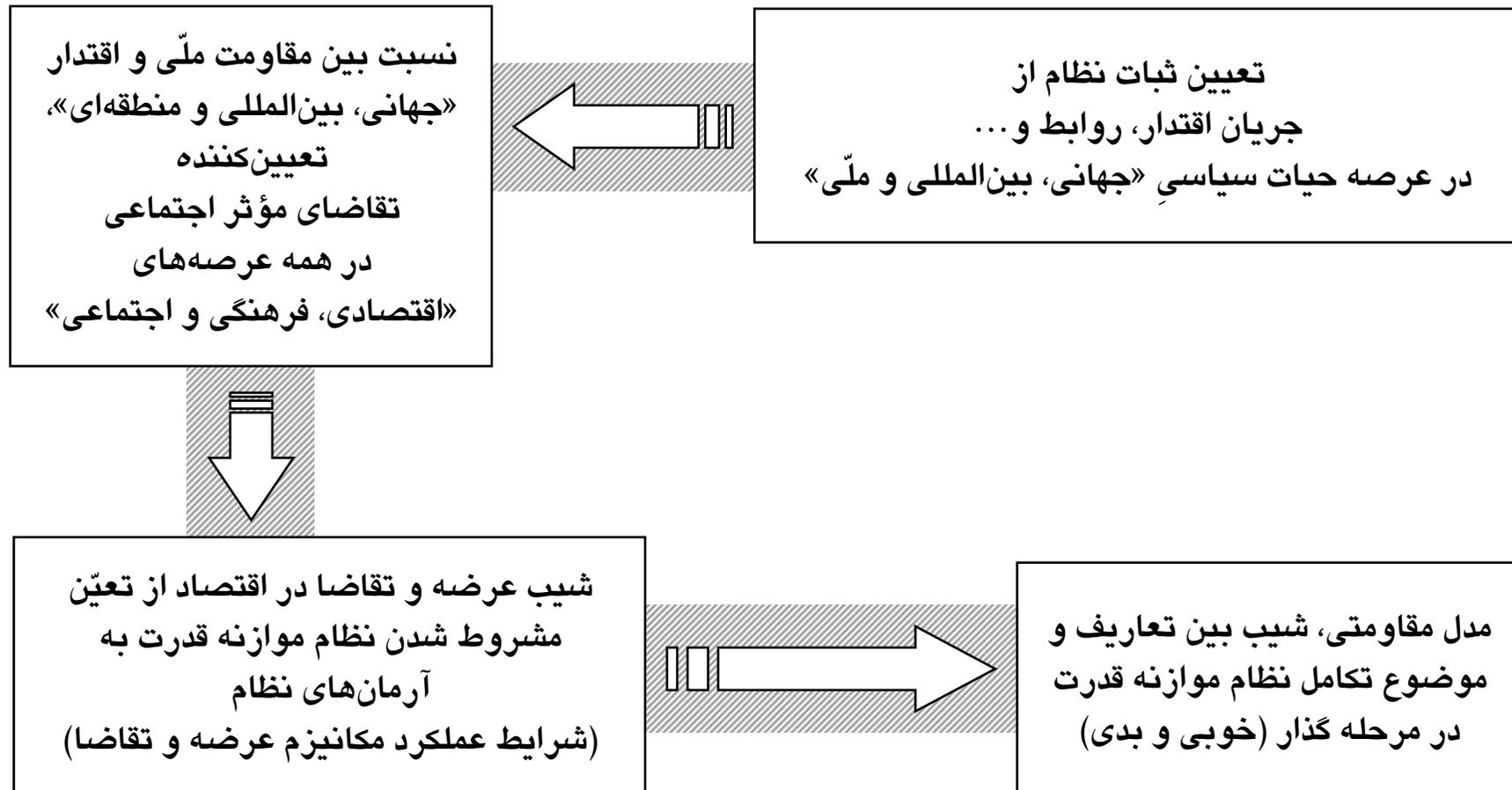

انقلاب اسلامی با تحوّل در وجدان عمومی بشریت، توانست افکار عمومی «جهان، جهان اسلام و مردم منطقه» را به جای «انحصار زندگی در مسیر مادی» به «تأمل، دقت و تجدید نظر» در زندگی فراخوانده و بعضاً آن‌ها را در قیام بر ضد نظام استکبار، ساماندهی نماید.

برقراری تعادل در روابط «سیاسی، فرهنگی و اقتصادی» با «جامعه جهانی، جامعه بین‌الملل و کشورهای منطقه» به معنای «حفظ صیانت نظام» بوده و امروزه، اقتدار نظام مبارک جمهوری اسلامی، عامل گسترش روابط نظام شده است.

آزمون و خطای «کارشناسی شرقی» در عرصه مدیریت نظام در دوران هشت سال دفاع مقدّس و آزمون و خطای «کارشناسی غربی»، در عرصه مدیریت نظام در دوران شانزده سال «سازندگی» و «توسعه سیاسی»، تجارب بسیاری در بخش «دولتی، تعاونی و خصوصی» برای «افراد، اصناف و نظام» به وجود آورده است که می‌توان از آن‌ها استفاده نمود و به ضرورت‌های جدید برای ترسیم «اهداف و موضوعات جدیدتر» دست یافت.

آن‌چه بیشتر از همه اعتماد عمومی را مورد حمله قرار می‌دهد، الگوی «تولید، توزیع و مصرف» و آزمون و خطای آن در «اقتصاد دولت‌محور» و «اقتصاد خصوصی‌محور» است و هنجارشکنی ذاتی این دو رویکرد علمی - تخصصی در عرصه اقتصاد، انگیزه‌های دینی مردم ایران را مورد حمله قرار داده است. عدم تحقق عدالت در زندگی مادی ملت شریف ایران از یک طرف، و باورهای دینی مردم شریف ایران نسبت به تعریف و تحقق عدالت از سوی دیگر؛ تبدیل به تهدید و چالش اصلی در نظام شده است و این مهم با تصمیم انقلابی آن‌ها در کنار گذاشتن جناح‌های «سیاسی، انقلابی و مذهبی» در عرصه انتخابات تبلور یافته است و بالمآل، ظرفیت مشارکت سیاسی مردم از «تحزب‌گرایی»، به پذیرش «برهان، منطق و تحلیل» پیرامون چالش‌های نظام ارتقاء یافته است. این، معنای سیر جریان تقاضای مؤثر اجتماعی بر مبنای نظام الهی است.

کیفیت تئوریزه شدن فرآیند شکل‌گیری مدل مقاومت

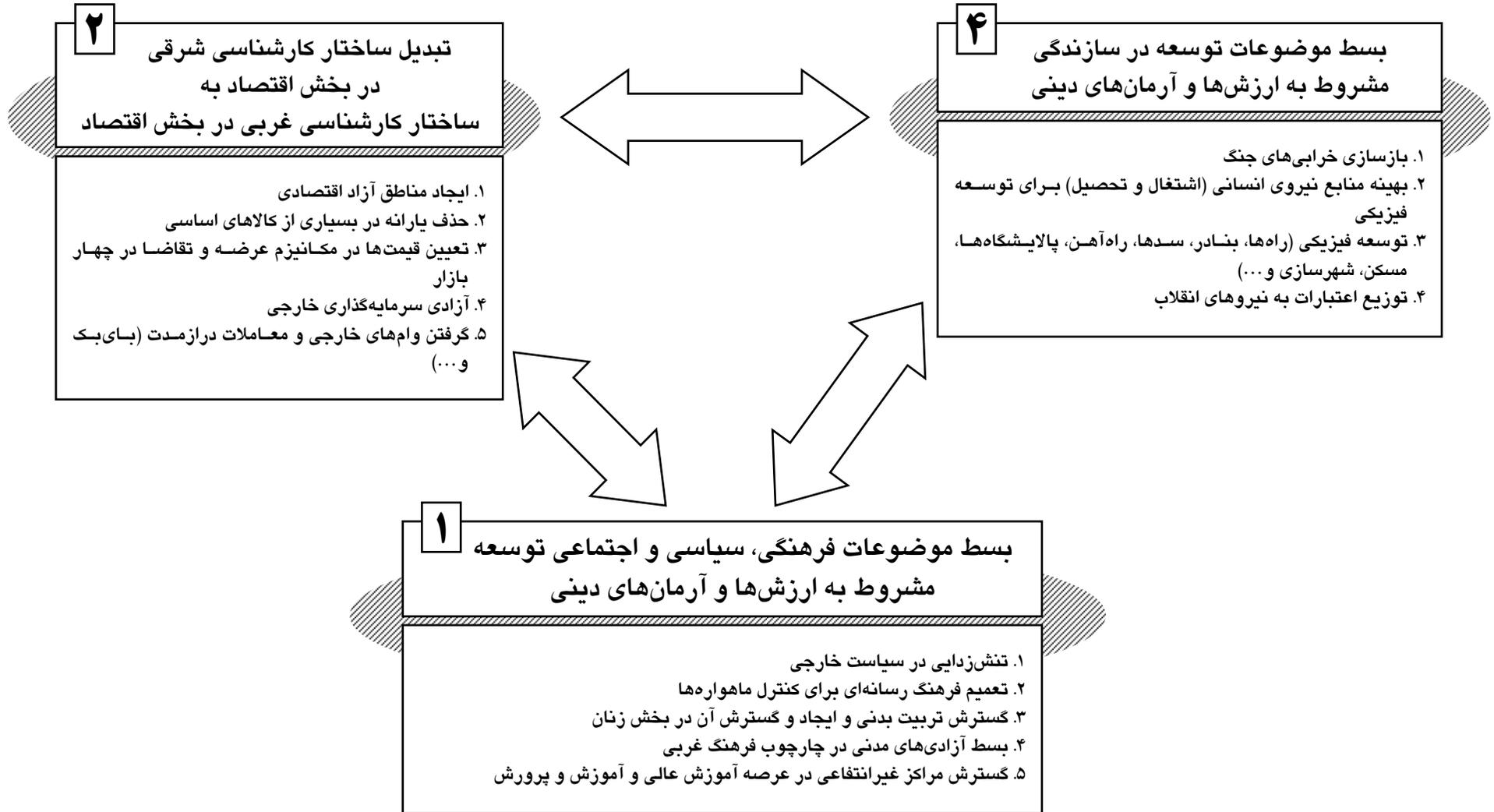
۴/۶

با برپایی انقلاب اسلامی، حفظ امنیت داخل برای تداوم حیات انقلاب و مقاومت در برابر تهدیدات خارجی، در اولویت اول قرار گرفت. از این رو، «شهادت‌طلبی»، «فرهنگ ایثار در تمامی زمینه‌ها» و «دفاع از ارزش‌های اسلامی و دینی»، به عنوان سه متغیر اصلی موضوع نظام، مورد توجه قرار گرفت. بسیج مردمی و یکپارچه در دفاع از ارزش‌ها و جهت‌گیری‌های الهی رهبران نظام، نقش نهادهای انقلابی را در سرنوشت نظام نشان می‌دهد و تأثیر نهادهای انقلاب نیز برخاسته از نهاد خانواده بوده و این مهم نیز، بدون نقش بی‌بدیل جامعه زنان مسلمان، محقق نمی‌شود.

از آن جا که نظام‌های الهی دارای اهداف اخلاقی می‌باشند، نقش نهاد خانواده به عنوان «سلول جامعه اخلاق الهی»، تعیین‌کننده می‌باشد و در شکل‌گیری ساختار نهادهای انقلابی همچون «سپاه پاسداران»، «اطلاعات سی و شش میلیونی» و بسیج «یا ارتش بیست میلیونی» اهمیت داشته و توانسته است اخلاق را در جامعه ارگانیزه نماید.

بعد از قطعنامه و تثبیت نظام سیاسی در جامعه جهانی و نهادهای بین‌المللی، با ورود نظام در عرصه سازندگی، «نهاد خانواده» و «ساختارهای انقلابی»، در مقابل «اخلاق پرورشی و آموزشی غربی» قرار گرفتند و بستر «تهاجم فرهنگی غرب» به وجود آمد. اما علی‌رغم «تداوم گرانی»، «تورم»، «تظاهر به فحشاء و بزهکاری»، «کنترل جمعیت» و ده‌ها مقوله خرد دیگر و ایجاد آسیب‌های اجتماعی، تشدید و تداوم درگیری‌ها با استکبار جهانی، علت بقای نظام شده است.

کیفیت تئوریزه شدن فرآیند مقاومت اقتصادی

۴/۷

مدل اقتصادی تری‌گیس - سه شکافه (غربی) دارای سه متغیر ذیل است:

۱. پس‌انداز و سرمایه‌گذاری (۴)

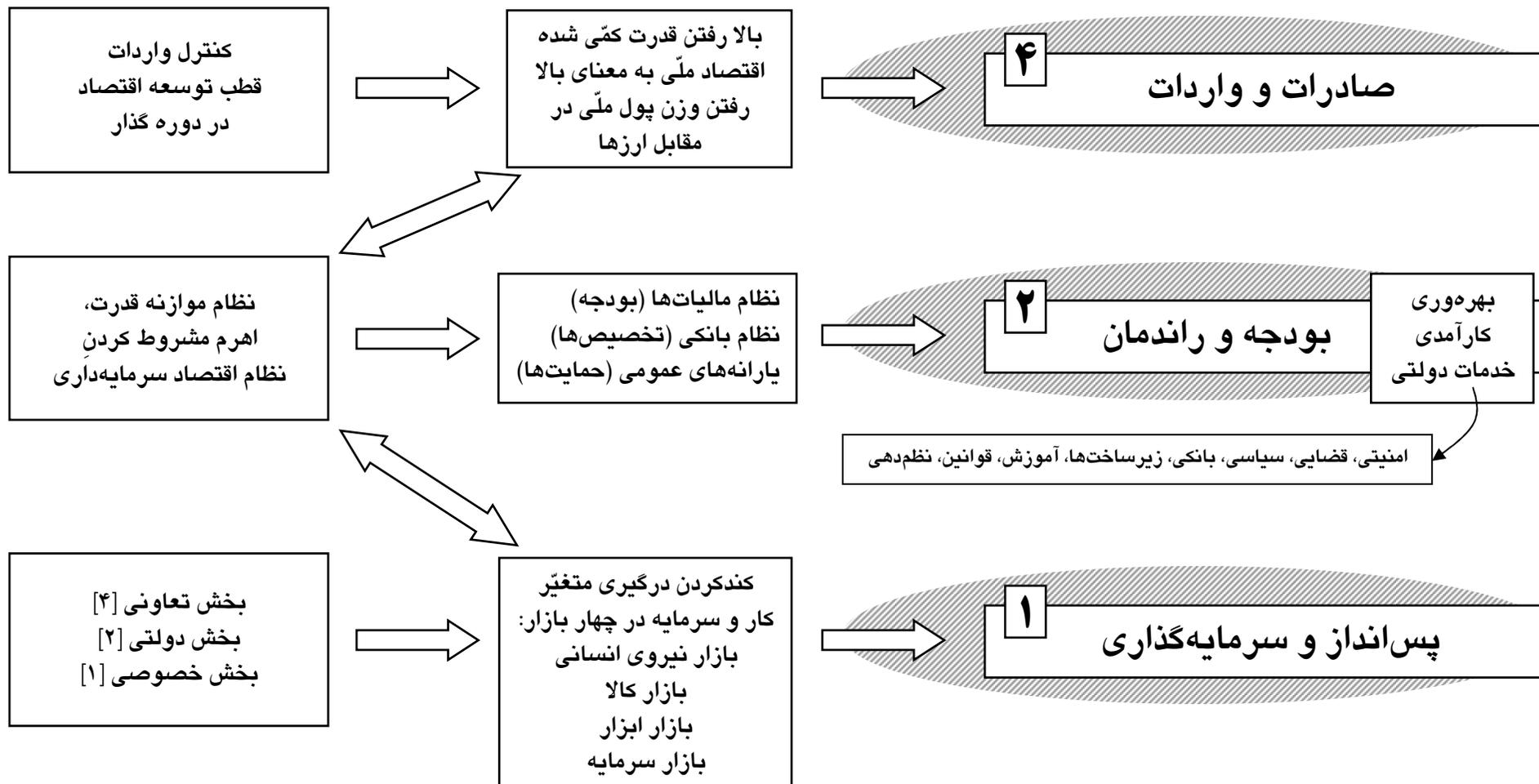
۲. بودجه و راندمان (۲)

۳. صادرات و واردات (۱)

مدل اقتصادی تری‌گیس - سه شکافه با «تغییر جهت‌گیری حاکم بر آن»، برای دوران گذار قابل استفاده است. بنابراین «تولید محوری» در اقتصاد دوره گذار، جای خود را به «توقف سطح و مبنای رفاه» می‌دهد و این، به معنای «تغییر استراتژی ارتقاء انتظارات» از طریق «کنترل واردات» می‌باشد.

تعریف بازار آزاد و رقابتی به عنوان «اقرار دولت سرمایه‌داری»، به «بازار باکرامت و رقابت با اخلاق» تغییر پیدا کرده و از سلطه دولت سرمایه‌داری کاسته می‌شود و این روند «ساختارهای قضایی، اجتماعی و فرهنگی و آموزشی» را در «حذف وحدت و کثرت موضوعات دنیا»، ساماندهی می‌نماید.

«بودجه و راندمان» - که شاخصه عملکرد بخش دولتی است - باید در بالارفتن قدرت کمی شده اقتصاد ملی (پول ملی) در موازنه با سایر ارزها عمل نماید تا بتواند از این رهگذر، دنیای مادی مردم را کوچک کرده و انگیزه‌ها را در تولید ملی بر اساس «آخرت‌گرایی» تشدید نماید.

کیفیت تئوریزه شدن فرآیند مدل مقاومت تحقیقاتی

۴ / ۸

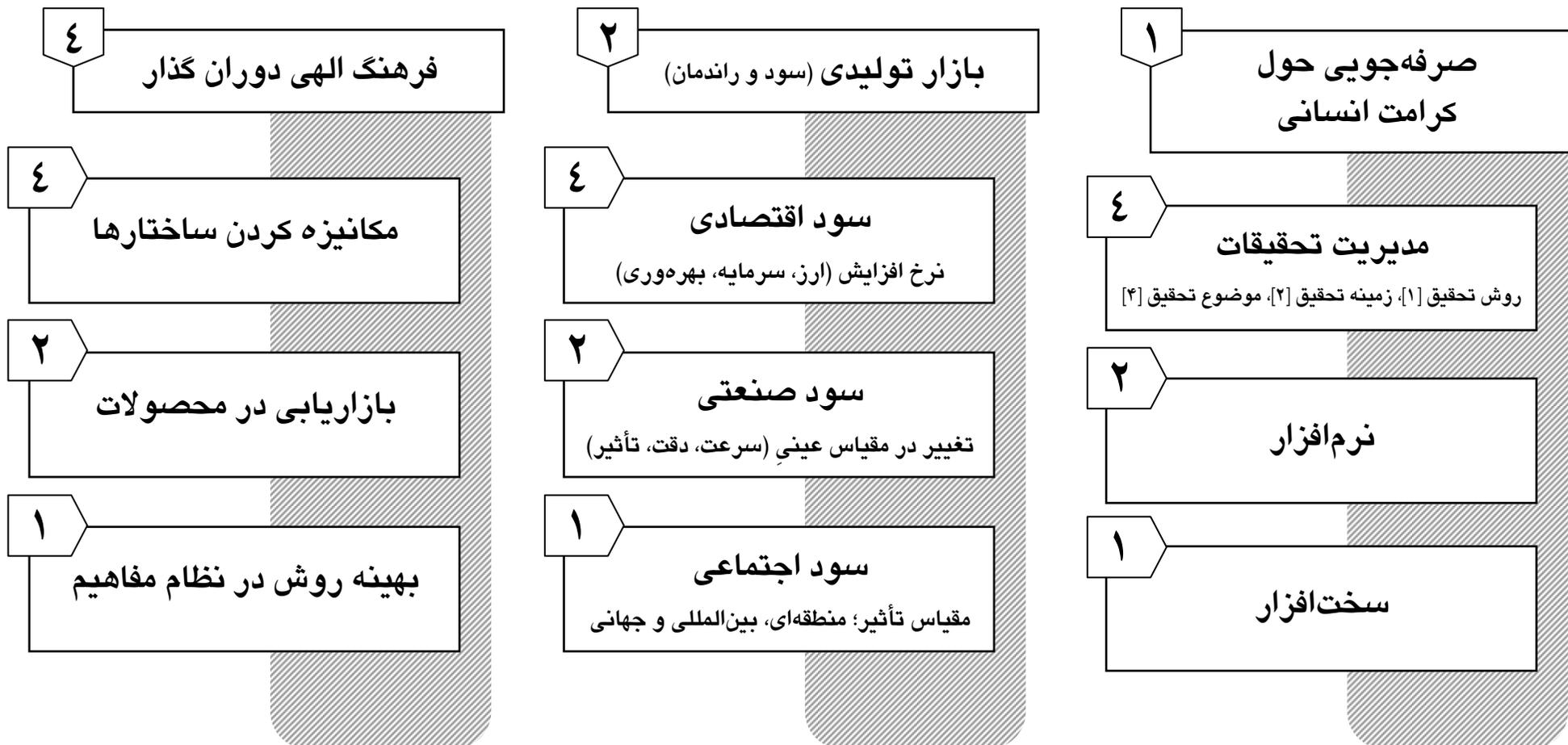
با کنترل واردات و پذیرش عدم ارتقاء سطح رفاه در زندگی مادی، «سود اجتماعی» به «امنیت سود سرمایه» و «نرخ افزایش ارز، سرمایه و بهره‌وری» معنا نمی‌شود و «امنیت کارآمدی تکنیک» به تغییر در مقیاس عینی «سرعت، دقت و تأثیر» در امور مادی تعریف نمی‌گردد. یعنی مدیریت تحقیقات در جهت «تجزیه تکنیک و نرم‌افزارهای متمرکز و اتوماسیون» بسیج می‌شود تا الگوی «تولید، توزیع و مصرف»، تغییر جهت داده و تعریف انسان را از «انسان اکونومیک» به تعریف «انسان، حول عقلانیت دین‌محور» سوق دهد.

«روش تحقیق»، «موضوع تحقیق» و «زمینه تحقیق» در راستای «تقاضای مؤثر اجتماعی حول نظام اخلاقی جمهوری اسلامی» تدوین می‌شود و با «تحقیقات سازمانی متناسب با تقاضای مؤثر اجتماعی، حول دولت سرمایه‌داری» برخورد می‌کند.

از این رو، بازار تولیدی از «سود و راندمان» بر اساس فرهنگ مادی تغییر جهت داده و به «بازار تولیدی حول استقلال اقتصاد نظام جمهوری اسلامی در منطقه» تبدیل می‌شود و «سود اجتماعی» بر «سود اقتصادی بازار و سود صنعتی» حاکم می‌گردد.

از سوی دیگر بازاریابی محصولات در امر صادرات، بریده از فرهنگ اسلامی نبوده و تحول در ساختارها حول «استقلال فرهنگی» و «استقلال اقتصادی»، نظام را مکانیزه می‌کند.

روش‌ها نیز در تولید اندیشه (نظام مفاهیم) بهینه می‌شوند.

کیفیت تئوریزه شدن
فرهنگ خیرات
(به معنای تعریف جدید از سودآوری)

۴/۹

هرگاه ایجاد امنیت اقتصادی به سطح رفاه یک ملت در دستگاه سرمایه‌داری معنا نشد، «استقلال اقتصادی نظام» حول ساماندهی تولید و سطح درآمد و الگوی توزیع درآمد بر مبنای کرامت انسانی و متغیر کار در چهار بازار تعریف می‌گردد.

این بدان معناست که سود «ساختارهای مالی درون نظام» از درگیری با «ساختارهای مالی بیرونی» به:

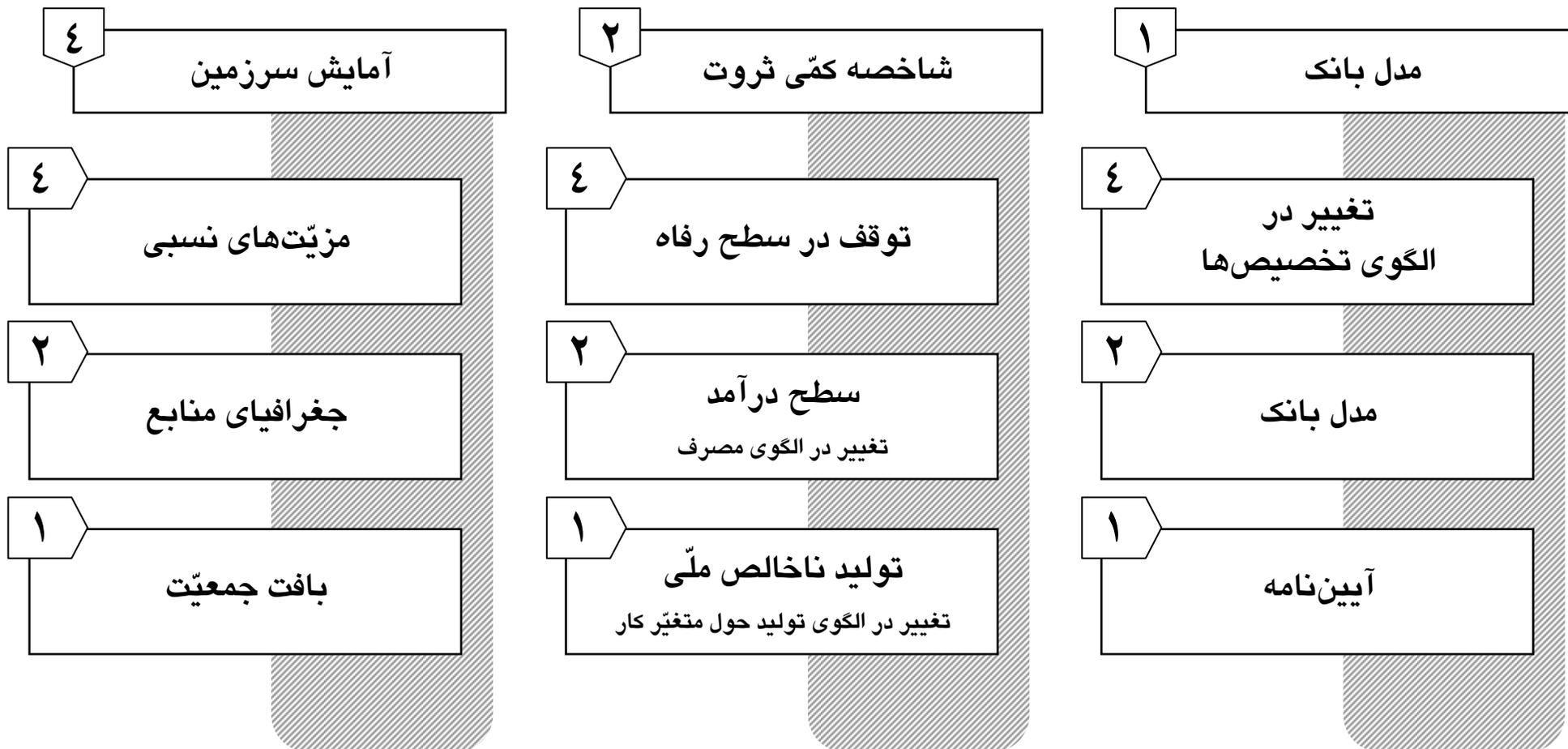
۱. مهندسی طرح جدید در مدل بانک
۲. الگوی تخصیص اعتبارات
۳. ریاضیات جدید در معادله نشر اسکناس

تبدیل می‌شود و در این صورت «ثروتمند شدن حول فرهنگ اسلامی، اسلامی، بومی» تحقق می‌یابد.

همچنین «مالکیت فردی» به جای «قوانین مالکیت بخش خصوصی»، علت:

۱. ارتقاء انگیزه تولید در نظام وقف
۲. آمایش سرزمین حول ارتقاء توسعه خیرات
۳. مزیت‌های نسبی حول توسعه خیرات و نظام وقف در منطقه
۴. تغییر بافت مهاجرت‌ها

می‌شود.

کیفیت تئوریزه شدن نظام مفاهیم

۲

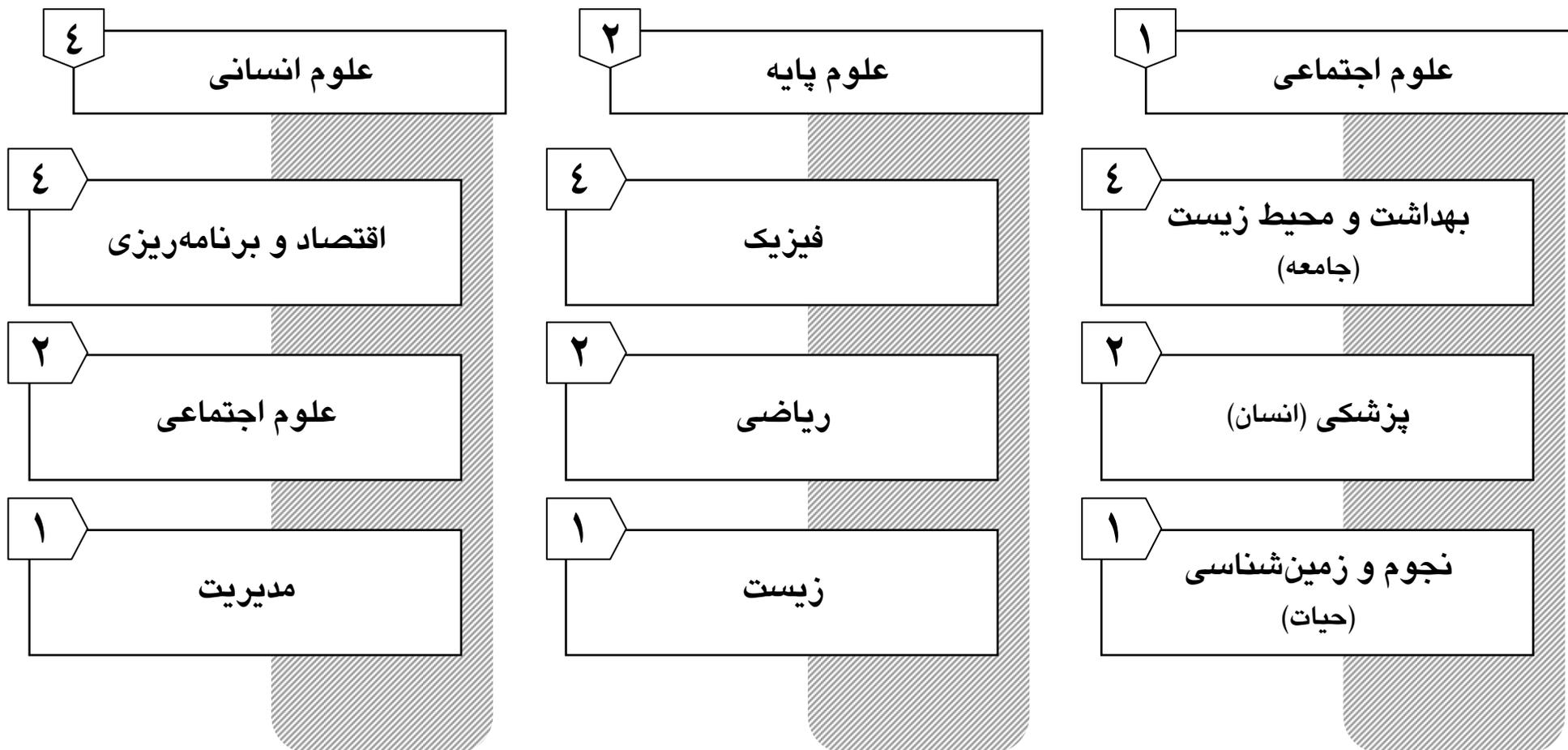
«نظام گمانه‌زنی و تطرق احتمالات» در فلسفه انقلاب اسلامی، بر اساس «عقلانیّت و حیانی» استوار است. از این رو، در زمان غیبت با عنایات خاصه حضرت حق جلت عظمت از طریق حضرت ولی عصر(عج)، «جریان طاعت»، سیر تاریخی خود را طی می‌نماید.

در وضع موجود، «تکالیف افراد» بر اساس «فقه موجود» مشخص می‌گردد و «تکالیف اجتماعی» با نظارت شورای نگهبان و «ملاحظه عدم مخالفت» قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی با اسلام تعیین می‌شوند و «تکامل مادی» به عهده «علمای حسّی» یعنی نهاد دانشگاه می‌باشد.

نظام مفاهیم یا طبقه‌بندی علوم بر مبنای فلسفه انقلاب، به صورت ذیل بین نهاد حوزه و دانشگاه تقسیم شده است:

«فلسفه چرایی و فلسفه چیستی»، به عهده «منطق نظری و انتزاعی حوزه» و «فلسفه چگونگی»، به عهده «فلسفه شدن دموکراسی» و «نهاد دانشگاه» می‌باشد. در نتیجه ضریب فلسفه چگونگی، «۴» و فلسفه چیستی و چرایی به ترتیب «۲» و «۱» خواهد شد. از این رو، «منطق حجیت‌گرایی حوزه» با «منطق حس‌گرایی دانشگاه» در چالش است.

بنابراین تنظیم نقشه جامع علوم باید با تغییر در الگوی «تخصیص تولید علم و معرفت به نفع جهت‌گیری‌های اسلامی انقلاب»، تغییر نماید.

کیفیت تئوریزه شدن محصولات

۱

شاخصه‌های موضوعات تکامل الهی در دوران گذار

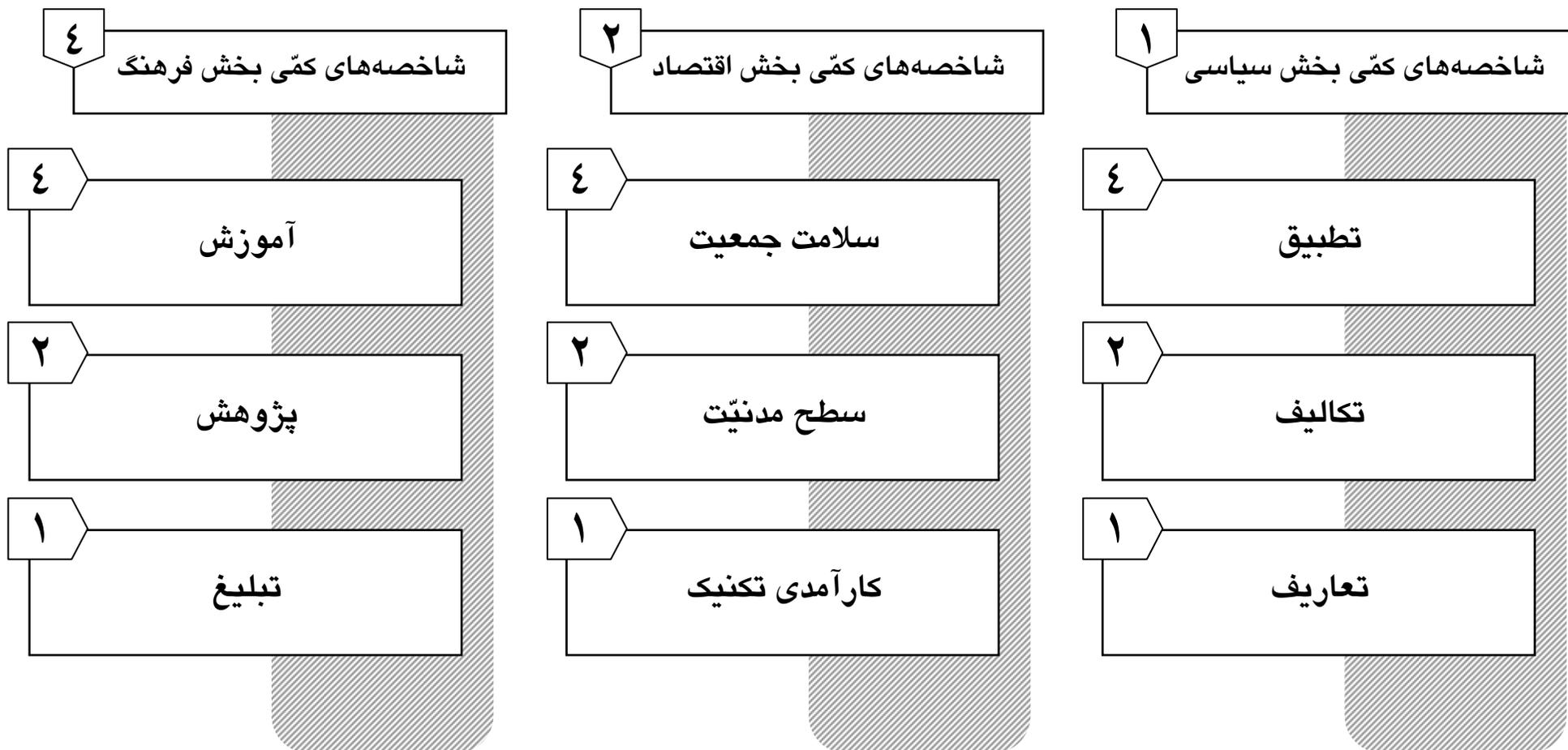
ارائه راه حل برای چالش‌های نظام جمهوری اسلامی در عرصه‌های «اجتماعی، امنیتی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی»، معرف طرفیت توانمندی‌های نظام در مشارکت دادن مردم در مقابله با تهدیدات همه‌جانبه تمدن موجود است که با «تفاهم در صحنه ملی» و «حضور فعال در صحنه اقتصادی، سیاسی و فرهنگی منطقه و جامعه بین‌الملل» تحقق می‌یابد.

تدوین چشم‌اندازهای بلندمدت و برنامه‌های پنج‌ساله برای تحقق اسلامی نظام جمهوری اسلامی و خروج از روزمرگی، نیازمند «وحدت علمی - فرهنگی» نظام است.

اولین گام در این عرصه، «ایجاد امنیت مالی - اقتصادی» و «تحقق عدالت مادی اسلامی» برای مردم است و این امر، بدون «تغییر در الگوی تکنیک» و «تغییر طرفیت کارآمدی آن‌ها» در جهت «اهداف و آرمان‌های دینی» ممتنع است.

در واقع با دستیابی به «شاخصه کمی جدید» به وسیله ارتقاء سطح فرهنگ متناسب با آن، «تحقق انگیزه‌های تولید» و «ثروت ملی» میسر می‌گردد.

تدوین نقشه جامع علمی و تحقیقاتی، زیرساخت حضور اقتدار یک ملت است. «ایجاد ساختار شهروندی بر اساس تعریف طاعت» برای ارتقاء وجدان کاری و انضباط اجتماعی، علت ایجاد «اعتماد عمومی» می‌گردد.

چارچوب نظری پیشنهادی
در موضوع

تئوریزه کردن مفهوم عدالت

با رویکرد تحقیقات میدانی

۱ «کیفیت تئوریزه شدن عدالت مادی»

راهبرد

۲ «کیفیت تئوریزه شدن عدالت الهی در دوران گذار»

بر مبنای

۴

«کیفیت تئوریزه شدن عدالت مطلوب الهی»

حسینیه اندیشه

شهریور ۱۳۸۶

ویرایش چهارم

← چارچوب نظری پیشنهادی در موضوع تئوریزه کردن مفهوم عدالت با رویکرد تحقیقات میدانی (الهی)

سرپرست پژوهش: حجت الاسلام والمسلمین مسعود صدوق

کارشناسان پژوهش: حجج اسلام؛ موسوی موشح، روح الله صدوق، علی رضا انجم شعاع، احمد زیبایی نژاد و محمدصادق حیدری

انتشارات: معاونت برنامه

نگارش: چهارم (۱۳۸۶/۶/۲۱)

تاریخ تولید: ۱۳۸۶/۳/۱

فهرست اجمالی

۱. مبنا

مبنای تکامل جامعه عبارت است از «بنیان جریان تکامل وحدت اجتماعی» که از طریق:

۱. پایگاه تکامل همبستگی تمایلات اجتماعی ..... همدلی

۲. پایگاه تکامل تفاهم اجتماعی ..... همفکری

۳. پایگاه تکامل تعاون اجتماعی ..... همکاری

انجام می پذیرد.

۲. موضوع

موضوع تکامل جامعه عبارت است از «بنیان جریان تکامل هماهنگی اجتماعی» که از طریق:

۱. پایگاه تکامل تنظیمات توسعه نظام اجتماعی

۲. پایگاه تکامل تنظیمات کلان نظام اجتماعی

۳. پایگاه تکامل تنظیمات خرد نظام اجتماعی

انجام می‌پذیرد.

۳. مقیاس

مقیاس تکامل جامعه عبارت است از «بنیان جریان تکامل کارآمدی اجتماعی» که از طریق:

۱. پایگاه تکامل هماهنگی شرایط توسعه جهانی

۲. پایگاه تکامل روابط توسعه بین‌المللی

۳. پایگاه تکامل توسعه ملی اجتماعی

انجام می‌پذیرد.

فهرست تفصیلی

۱. مبنا

۱/۱. کیفیت تئوریزه شدن بنیان نظام اخلاق اجتماعی..... ۱۶ ..... گرایش اجتماعی

۱/۱/۱. نظام‌های انگیزشی جامعه

۱/۱/۲. برآیند وجود رابطه بین «ولایت، تولی، تصرف» در «تکوینی، تاریخی، اجتماعی»

۱/۲. کیفیت تئوریزه شدن بنیان نظام فکری اجتماعی..... ۸ ..... بینش اجتماعی

۱/۲/۱. نظام‌های پرورشی جامعه

۱/۲/۲. برآیند شناخت رابطه بین «چرایی، چیستی، چگونگی» در «هستی، فیزیک، ریاضی»

۱/۳. کیفیت تئوریزه شدن بنیان نظام تکنولوژی اجتماعی..... ۴ ..... دانش اجتماعی

۱/۳/۱. نظام‌های گزینشی جامعه

۱/۳/۲. برآیند کارآیی رابطه بین «حیات، انسان، جامعه» در «فیزیک، شیمی، منابع طبیعی»

۲. موضوع

۲/۱. کیفیت تئوریزه شدن بنیان نظام توانمندی اجتماعی ..... ۸ ..... توسعه

۲/۱/۱. نظام‌های افزایشی جامعه

۲/۱/۲. برآیند هماهنگی رابطه بین «آزادی، آگاهی، ایثار» در «همدلی، همفکری، همکاری»

۲/۲. کیفیت تئوریزه شدن بنیان نظام مدیریت اجتماعی ..... ۴ ..... کلان

۲/۲/۱. نظام‌های گسترشی جامعه

۲/۲/۲. برآیند رابطه بین «ترتیب، تنظیم، تدبیر» در «مدیریت، مشارکت، مباشرت»

۲/۳. کیفیت تئوریزه شدن بنیان نظام قسط اجتماعی ..... ۲ ..... خرد

۲/۳/۱. نظام‌های سازشی جامعه

۲/۳/۲. نظام بهینه‌سازی رابطه بین «سرعت، دقت، تأثیر» در «انسانی، ابزاری، منابع طبیعی»

۳. مقیاس

۳/۱. کیفیت تئوریزه شدن بنیان نظام حاکمیت جهانی ..... ۴ ..... جهانی

۳/۱/۱. نظام‌های تشخیص سهم تأثیر جامعه در ایجاد

۳/۱/۲. برآیند تکامل رابطه بین نظام «تصمیم‌گیری، تصمیم‌سازی، اجرا» در نیازهای «تکاملی، صنفی، فردی»

۳/۲. کیفیت تئوریزه شدن بنیان توسعه روابط بین‌المللی ..... ۲ ..... بین‌المللی

۳/۲/۱. نظام‌های تشخیص سهم تأثیر جامعه در هماهنگی

۳/۲/۲. برآیند ساختار روابط بین «هنر ارتباطی، وسایل ارتباطی، شرایط ارتباطی» در «انسانی، تکنیکی، طبیعی»

۳/۳. کیفیت تئوریزه شدن بنیان نظام توسعه ملی ..... ۱ ..... ملی

۳/۳/۱. نظام‌های تشخیص سهم تأثیر جامعه در بهره‌وری

۳/۳/۲. برآیند جریان رابطه بین «ترکیب، تأمین، تخصیص» محصولات در نهاد «دولتی، اجتماعی، خانواده»

کیفیت تئوریزه شدن بنیان نظام اخلاق اجتماعی

۱/۱

نظام‌های انگیزشی جامعه

«نظام‌های انگیزشی» جامعه حاصل «گرایش اجتماعی» است و «گرایش اجتماعی» متغیر اصلی از عوامل سه‌گانه «بنیان تکامل وحدت اجتماعی» است. پایداری و استحکام جوامع تابع محور «بنیان تکامل وحدت اجتماعی» آن‌ها است. سه رویکرد برای «بنیان تکامل وحدت اجتماعی» در جامعه‌شناسی مطرح است:

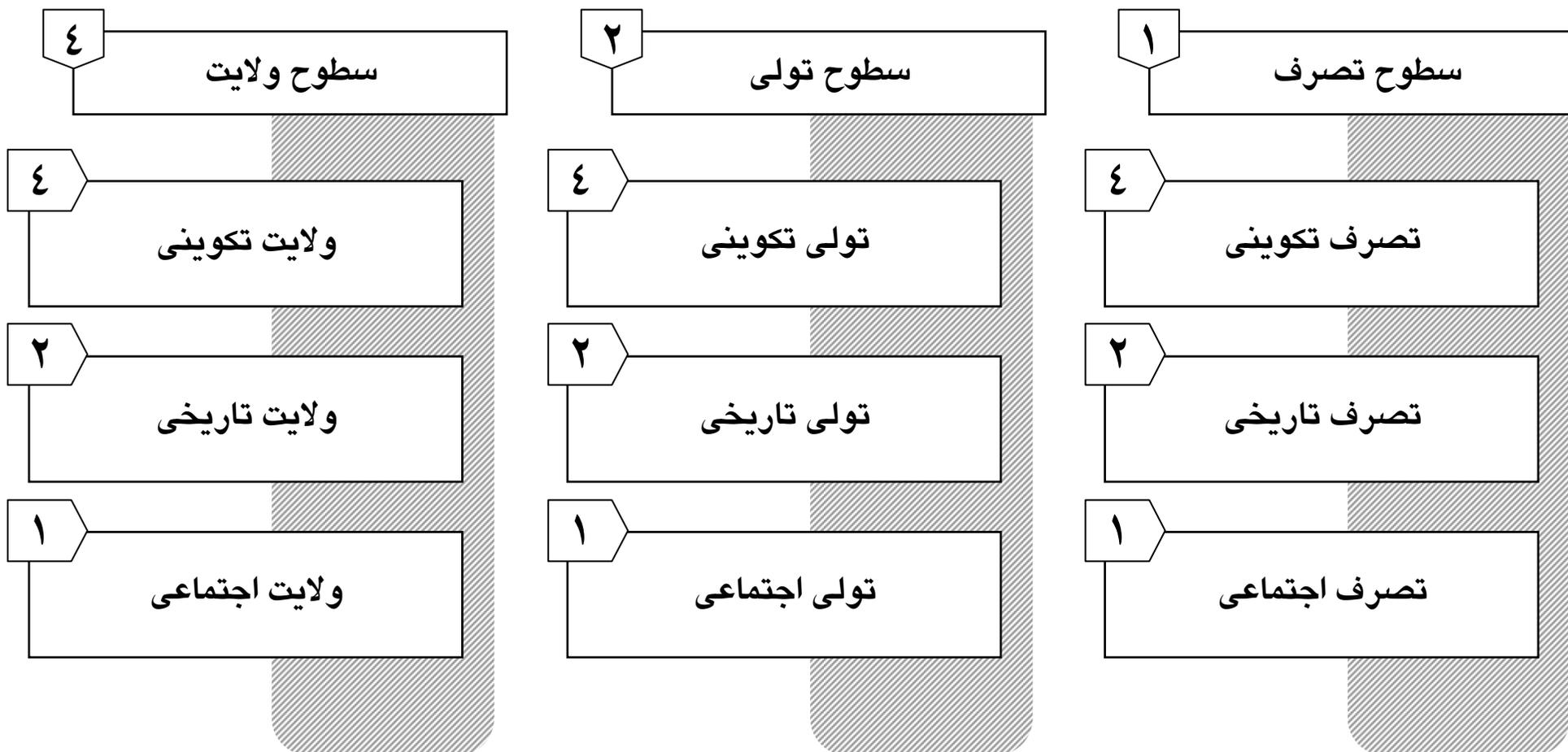
۱. جریان نیاز و ارضای مادی یا نیازمندی‌های طبیعی دنیایی (در قالب نظام اقتصادی) پایگاه بنیان تکامل وحدت اجتماعی است.
۲. جریان باورها و ارزش‌های «مادی، الهی یا بومی» (در قالب نظام فرهنگ‌ها) پایگاه بنیان تکامل وحدت اجتماعی است.
۳. جریان تولی و ولایت «الحادی، التقاطی و الهی» (در قالب نظام سیاسی) پایگاه بنیان تکامل وحدت اجتماعی است.

قطعاً استحکام، دوام و پایداری جوامع بر محور سوم قوی‌تر شکل می‌یابد، زیرا بر اساس این رویکرد، آحاد یک ملت تا مرز مرگ، شهادت یا سلب هویت اختیاری خود در دفاع از وحدت اجتماعی ایستادگی می‌کنند.

«الهی، التقاطی و الحادی» بودن «نظام‌های انگیزشی» جامعه برخاسته از «جهت‌گیری» نظام اختیارات ملت‌هاست و تعیین‌کننده ایدئولوژی و اعتقادات یک نظام است و بر همین اساس، مناسکی در راستای «موضع‌گیری» و «مجاهده» برای تحقق جامعه ایده‌آل و آرمانی و مقابله با تهدیدات نسبت به آرمان‌ها و ارزش‌ها، تدوین می‌شوند.

«نظام اختیارات» اجتماعی بر اساس آرمان‌ها و اهداف خود به «عناصر، مفاهیم و کالاها» قیمت و وزن مخصوصی می‌دهد که معرف نظام ارزشی آن جامعه است. «نظام ارزشی» هر جامعه که بر اساس آرمان‌ها و اهداف مکتبی و اعتقادی آن جامعه تحقق می‌یابد، عهده‌دار تعیین باید و نباید یا تکالیف «سازمانی، گروهی و فردی» می‌گردد و این تکالیف نیز مرز حقوق «شهروندی، صنفی و دولتی» را در سه سطح «حقوق اساسی، حقوق جزایی و حقوق مدنی» تعیین می‌نماید.

«بنیان نظام اخلاقی» جوامع بر اساس مکتب و آیین پرستش تاریخی و هویت ملی آن ملت و با توجه به سهم تأثیر در ساخت تمدن‌ها تعیین می‌شود.

کیفیت تئوریزه شدن بنیان نظام فکری اجتماعی

۱/۲

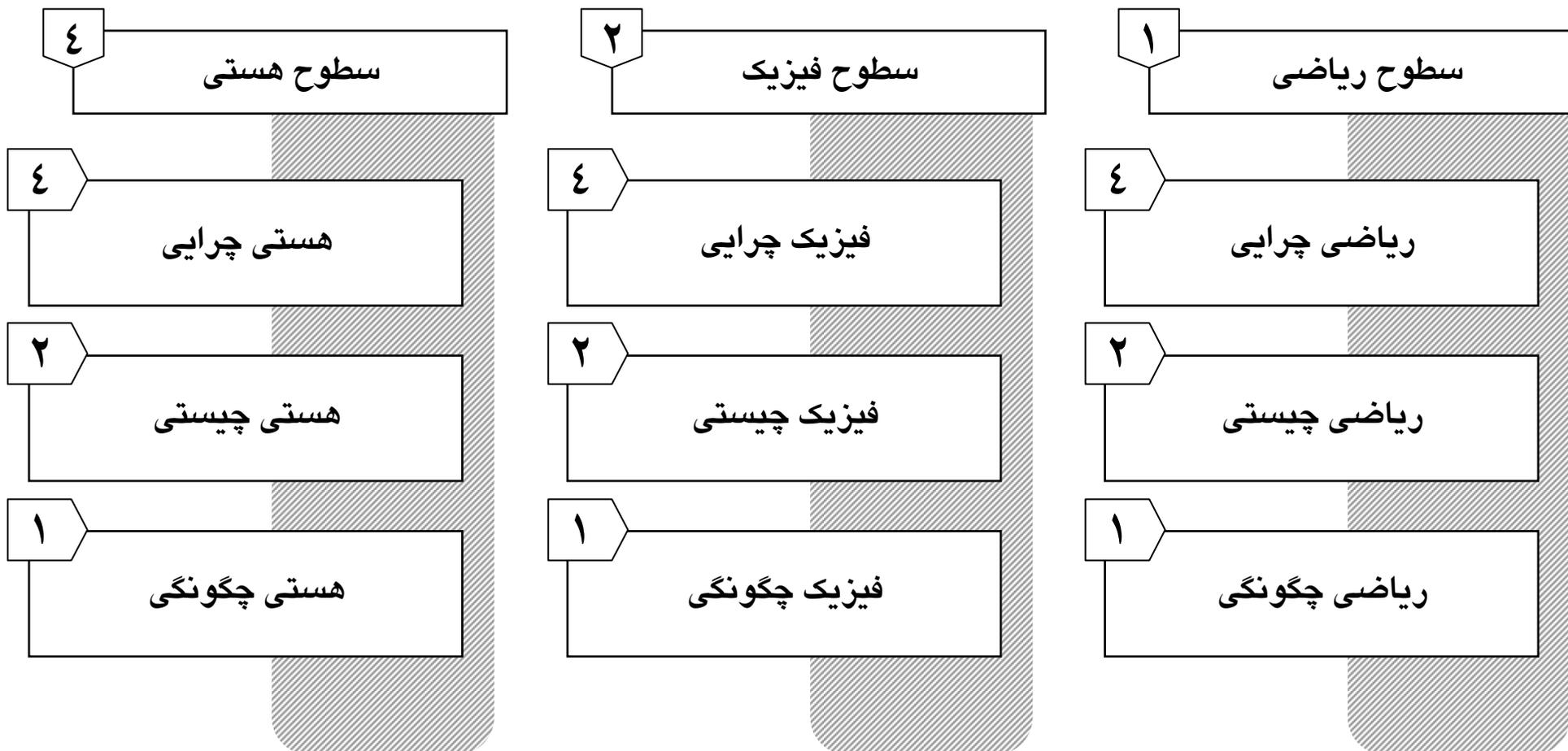

نظام‌های پرورشی جامعه

«نظام‌های پرورشی» جامعه حاصل «بینش اجتماعی» است و «بینش اجتماعی» متغیر فرعی از عوامل سه‌گانه «بنیان تکامل وحدت اجتماعی» است و جوامعی می‌توانند تمدن‌ساز باشند که از نظام «فکری، علمی و فرهنگی» متقن برخوردار باشند. سه رویکرد برای «بنیان تکامل هماهنگی اجتماعی» در جامعه‌شناسی مطرح است:

۱. معیار صحت در فهم حقایق عالم، کشف از طریق تطابق کلیات بر مصادیق و افراد است (شناخت استاتیکی).
  ۲. معیار عملکردها به هنجاری و ناهنجاری رفتارها ارزیابی می‌شود و این ارزیابی از طریق کارآمدی و برتری در عینیت انجام می‌گیرد. برای مهندسی کارآمدی‌ها و برتری در عینیت از منطق مجموعه‌نگری استفاده می‌شود. از این رو، با «پیش‌فرض‌های حسی، تئوری‌سازی حسی و کنترل حسی»، کارآمدی برتر در عینیت از طریق دستیابی به معادلات به دست می‌آید (شناخت دینامیکی).
  ۳. وحدت و کثرت نظام اختیارات و ارتقاء و تکامل آن، به «تولی» در جریان نظام ولایت باز می‌گردد، از این رو با «حفظ جهت» می‌توان «پیش‌بینی، هدایت و کنترل» گمانه‌ها را در سه دستگاه «الهی، التقاطی و الحادی» تخمین زد (شناخت فلسفی) و با مستند ساختن آن‌ها به کلمات وحی به سمت تحقق و تولید معادله حرکت نمود.
- دستگاه‌های فکری بر اساس نظام اختیارات ایجاد می‌شوند، از این رو می‌توان از حقانیت و بطلان آن‌ها سخن گفت. «تولید گمانه» علت پیدایش کثرت اطلاعات می‌باشد و آنگاه که به مطلوبیت‌های اجتماعی نظر شود، «نظام گمانه‌های تاریخی» دوره تمدنی خود را می‌سازد و می‌تواند در نظام «فرهنگی، علمی، منطقی» جامعه حضور جدی یابد.
- «نظام معرفتی» هر جامعه از برآیند رابطه نظام فلسفه «چرایی، چیستی، چگونگی» در نظام «هستی، فیزیک، ریاضی» به دست می‌آید و «بنیان نظام فکری» و تکامل ادبیات از مبدأ بودن نظام تعریف در معارف «محتمل، مستند، محقق» فرهنگ جامعه سامان می‌یابد.

برآیند شناخت رابطه بین
«چرایی، چیستی، چگونگی» در «هستی، فیزیک، ریاضی»

کیفیت تئوریزه شدن بنیان نظام تکنولوژی اجتماعی

۱/۳

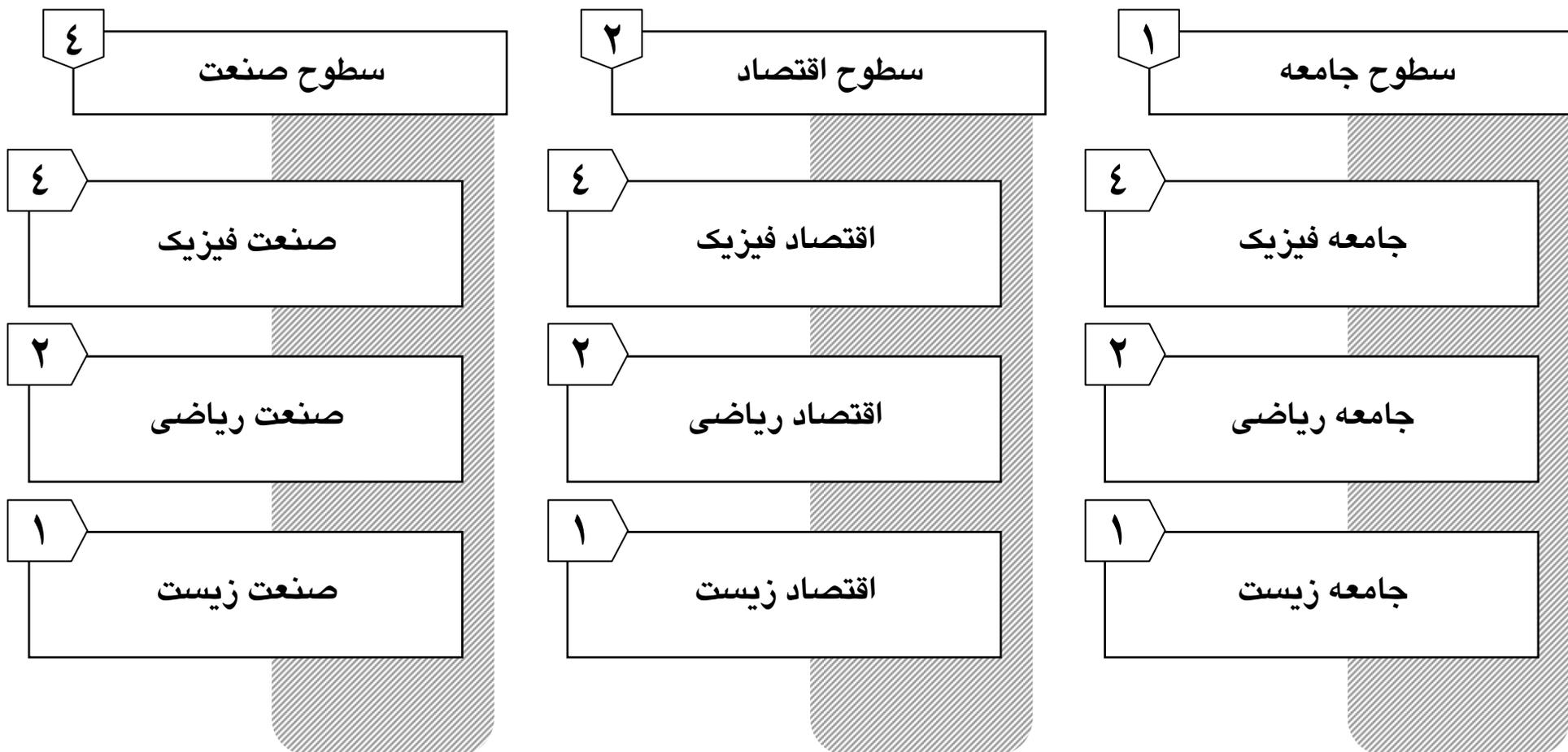
نظام‌های گزینشی جامعه

«نظام‌های گزینشی» جامعه حاصل «دانش اجتماعی» جامعه است و «دانش اجتماعی» متغیّر تبعی از عوامل سه‌گانه «بنیان تکامل وحدت اجتماعی» است. تمدن‌هایی می‌توانند تغییردهنده مقیاس تکامل و تأثیرگذار در آن باشند که دارای نظام اجتماعی کارآمد و مجهّز به تکنولوژی باشند. سه رویکرد برای «بنیان تکامل کارآمدی اجتماعی» در جامعه‌شناسی مطرح است:

۱. مواد اولیه سازنده طبیعت «آب، خاک، باد و آتش» است و کارآمدی محصول تجارب فردی است. این رویکرد قدرت مطالعه علل پدیده‌ها را ندارد. از این رو، فعالیت‌های فردی را پایگاه تکامل همکاری اجتماعی قرار داده است.
۲. پدیده‌ها بر اساس تئوری پردازي و نظریه‌سازی تفسیر می‌شوند و با دستیابی به علل و معالیل نسبی می‌توان مقیاس تسخیر و تصرف خود را بر طبیعت ارتقاء داد. این رویکرد، رفاه دائم‌التزاید که همان حیات مادی است را پایگاه تکامل همکاری اجتماعی قرار داده است.
۳. حیات و تکامل طبیعی از حیات معنوی بریده نیست و با استنباط «نظام خطابات» شارع؛ اعمّ از «توصیف، تکلیف، ارزش»، همراه با تولید «اسلامیت معادلات»، می‌توان به تئوری پردازي در تسخیر طبیعت و روابط اجتماعی پرداخت. این رویکرد طبیعت را بستر قرب الهی می‌داند، از این رو در «تکنولوژی، تمدن و علوم مادی» نیز معتقد به جهت‌داری علوم کاربردی است.

«نظام تکنولوژی و تکامل کارآمدی اجتماعی» بستری برای «تکامل همکاری اجتماعی» فراهم می‌نماید و این مهم از نظام «صنعت، اقتصاد، جامعه» و کیفیت حضور در علوم پایه ساماندهی می‌شود. علوم پایه که همان «فیزیک، ریاضی، زیست» است، مفسّر رفتار «برآیند نظام ماده، برآیند نظام مادی و برآیند نظام طبیعی» همراه با مدل‌های ریاضی متناسب با خود است. از منظر روش‌شناختی آزمایشگاهی با «تجزیه، آزمون، تحلیل» می‌توان به ترکیبات جدید و آلیاژهای تازه دست یافت.

از آن‌جا که تعاون و همکاری در افعال و رفتار عینی بروز می‌یابد و اعمال انسان بدون مقدورات تحقق نمی‌یابد، بنابراین مقدورات «استحصالی، اکتشافی، اختراعی» معرف «بنیان نظام تکنولوژی» در هر نظام می‌باشد.

کیفیت تئوریزه شدن بنیان نظام توانمندی اجتماعی

۲/۱

«نظام‌های افزایشی» جامعه حاصل «موضوع توسعه اجتماعی» است و «موضوع توسعه اجتماعی» متغیر اصلی از عوامل سه‌گانه در «بنیان تکامل هماهنگی اجتماعی» است. نظام «الهی، التقاطی، الحادی» در طول تاریخ حیات بشر بستر فرصت‌ها و تهدیدات را برای یکدیگر ایجاد می‌کنند و «موضوع توسعه» حافظ «صیانت جامعه» از اوصاف و اخلاق جامعه است. از این رو، ارتقاء توانمندی‌های جامعه به هماهنگ‌سازی اجتماعی موضوعات توسعه باز می‌گردد که در این امر سه رویکرد در مدیریت عام جوامع مطرح است:

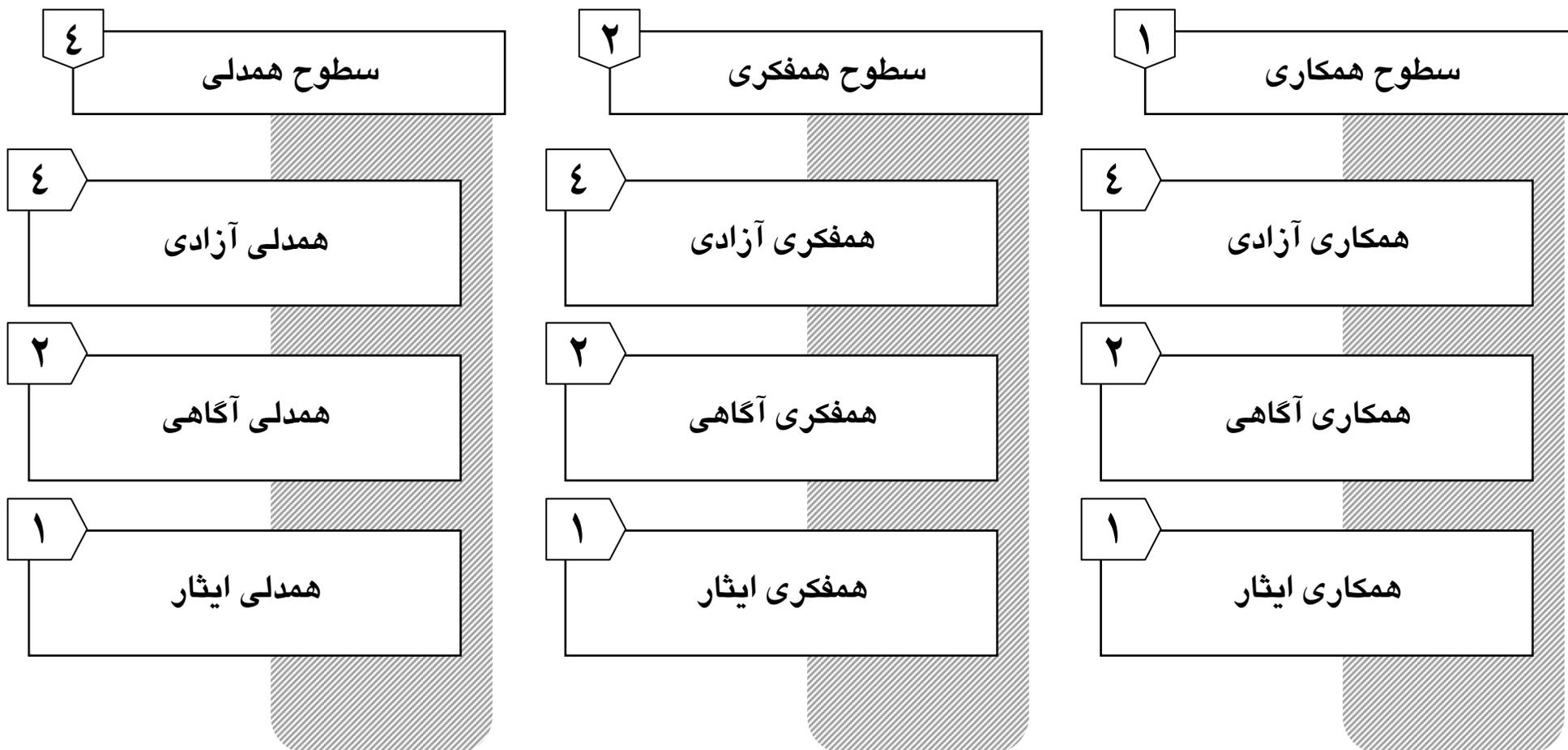
۱. مدیریت بر مبنای «فلسفه مولویت» که جریان فرماندهی و فرمانبری در آن یک سویه بوده و دستورات به صورت فردی و از بالا متوجه مدیران انجام می‌گیرد. یعنی اختیار فاعل‌های مادون در اختیار فاعل‌های مافوق منحل گشته و آزادی‌ها سلب و هویت اختیار انسان‌ها در آن از بین می‌رود. وجود تخصص در هماهنگ‌سازی اختیارات و انتخاب‌ها و بالمآل مفهوم مشارکت در آن بی‌معنا می‌گردد. منطق هماهنگ با این شیوه از مدیریت، بریدن حوزه‌های معرفتی از یکدیگر است.

۲. مدیریت بر مبنای «فلسفه دموکراسی» که جریان مرحله‌ای انتخاب کیفیت زندگی دنیایی را رقم می‌زند و اخلاق را از زندگی حذف می‌کند. شاخصه‌های توسعه سیاسی، فرهنگی، اقتصادی ره‌آورد تحول در ساختارهاست. در این فضای جدید مدیریتی، تولید معادلات بر اساس فرضیه‌ها و تئوری‌ها موضوعیت می‌یابد و به‌کارگیری ادبیات نموداری ریاضی در جریان تخصص‌ها نقش اصناف و طبقه‌بندی علمی آن‌ها را بسیار جدی می‌کند. «تعادل قوا، نهادهای مدنی، حقوق شهروندی» سه رکن در فلسفه دموکراسی است.

۳. مدیریت بر مبنای «فلسفه پرستش» که جریان فرماندهی و فرمانبری در آن با ایجاد حوادث و تحول در ساختارها و تبدیل شرایط محیطی زندگی و تمدن‌ها انجام می‌گیرد. در این رویکرد از مدیریت علمی و حوادث حیرت‌انگیز و اعجاب‌انگیز در تمدن‌سازی، ملت‌ها به انقطع همه‌جانبه رسیده و همه هویت خود را در مشارکت و ساخت تمدن و تکامل آن به معبدها می‌برند و در پرستش مادی بر «تولید علم، ثروت و رفاه» و در پرستش الهی به آیات «خلقت، ربوبیت و هدایت» سجده می‌نمایند.

«درگیری، گفتگو، مشارکت» در ادبیات توسعه سه استراتژی برای صیانت جوامع در مقابل نظام‌های الحادی، التقاطی، الهی است، تا بتوانند «اقتدار، ارتباط، انتظار» نظام خود را تضمین نمایند.

از درون نیز ارتقاء «همدلی، همفکری، همکاری» به گسترش «آزادی، آگاهی، ایثار» یک ملت بازگشت می‌نماید.

کیفیت تئوریزه شدن بنیان نظام مدیریت اجتماعی

۲/۲

«نظام‌های گسترشی» جامعه حاصل «موضوع کلان اجتماعی» است و «موضوع کلان اجتماعی» متغیر فرعی از عوامل سه‌گانه در «بنیان تکامل هماهنگی اجتماعی» است. «موضوع توسعه» متکفل برآیند جریان اوصاف در ربط بیرونی منتجه نظام است، اما «موضوع کلان» متکفل برآیند جریان اوصاف در ربط درونی و بخش‌های اصلی داخل نظام است. مدیریت نظام با سه رویکرد ذیل روبه‌رو است:

۱. واحدهای مدیریتی بسیار کوچک و ساده تلقی می‌شوند و نیازمند به تقسیم کار یا تخصص نمی‌باشند. جریان فرماندهی و فرمانبری به صورت «عرفی، قومی، ساده» انجام می‌گیرد و در آن یک طبقه بیشتر وجود ندارد.

۲. واحدهای مدیریتی به صورت کلاسیک و بزرگ شکل می‌یابند و تقسیم کار و تخصص‌ها در جریان فرماندهی و فرمانبری موضوعیت می‌یابند. مدیریت‌های صنعتی، اقتصادی، اجتماعی امروز کاملاً مکانیکی اداره می‌شوند و ساختمان سازمان‌ها مانند محصولات و کالاها به صورت ماشینی - سیستمی سازماندهی می‌گردند و مانند مهره‌های ماشین، اجزاء ساختمان مدیریت اداری مانند مهره‌های ماشین دارای مدت مصرف بوده و باید در زمان خاصی عوض شوند. منابع نیروی انسانی در چنین سیستمی به صورت ماشین پرورش می‌یابند و قدرت انتخاب (نه قوه اختیار) در آن‌ها ارتقاء می‌یابد.

۳. واحدهای مدیریتی بر مبنای توحیدی، رشد و گسترش قوه اختیار در آن موضوع اصلی بوده و باید تکامل اختیارات به عنوان اهداف اصلی سازمان‌ها قرار گیرد. از این رو، مدیریت به صورت ارگانیک و مانند موجود زنده مهندسی می‌شود و تقسیم کار و تخصص‌ها اختیاری، اخلاقی و علمی متناسب با ظرفیت‌ها تعریف می‌شوند. تحول در ساختارها موضوع فرعی و گردش عملیات‌ها بر روی فرآیند تولید موضوع تبعی تعریف می‌شوند.

نظام‌های گسترشی جامعه نیازمند ترسیم صحیح «چشم‌اندازها، سیاست‌گذاری‌ها، برنامه‌ها» می‌باشند. لذا توجه به «مقدورات، موانع، مقاصد» در سه سطح فوق مبدأ نظام توانمندسازی «انگیزش، پرورش، گزینش» بهینه در جامعه می‌گردد.

تحقق برنامه عام اجتماعی برای ساماندهی انضباط اجتماعی ملاحظه برآیند ساختار «ترتیب، تنظیم، تدبیر» در سه سطح «مدیریت، مشارکت، مباشرت» در موضوع تنظیمات کلان است.

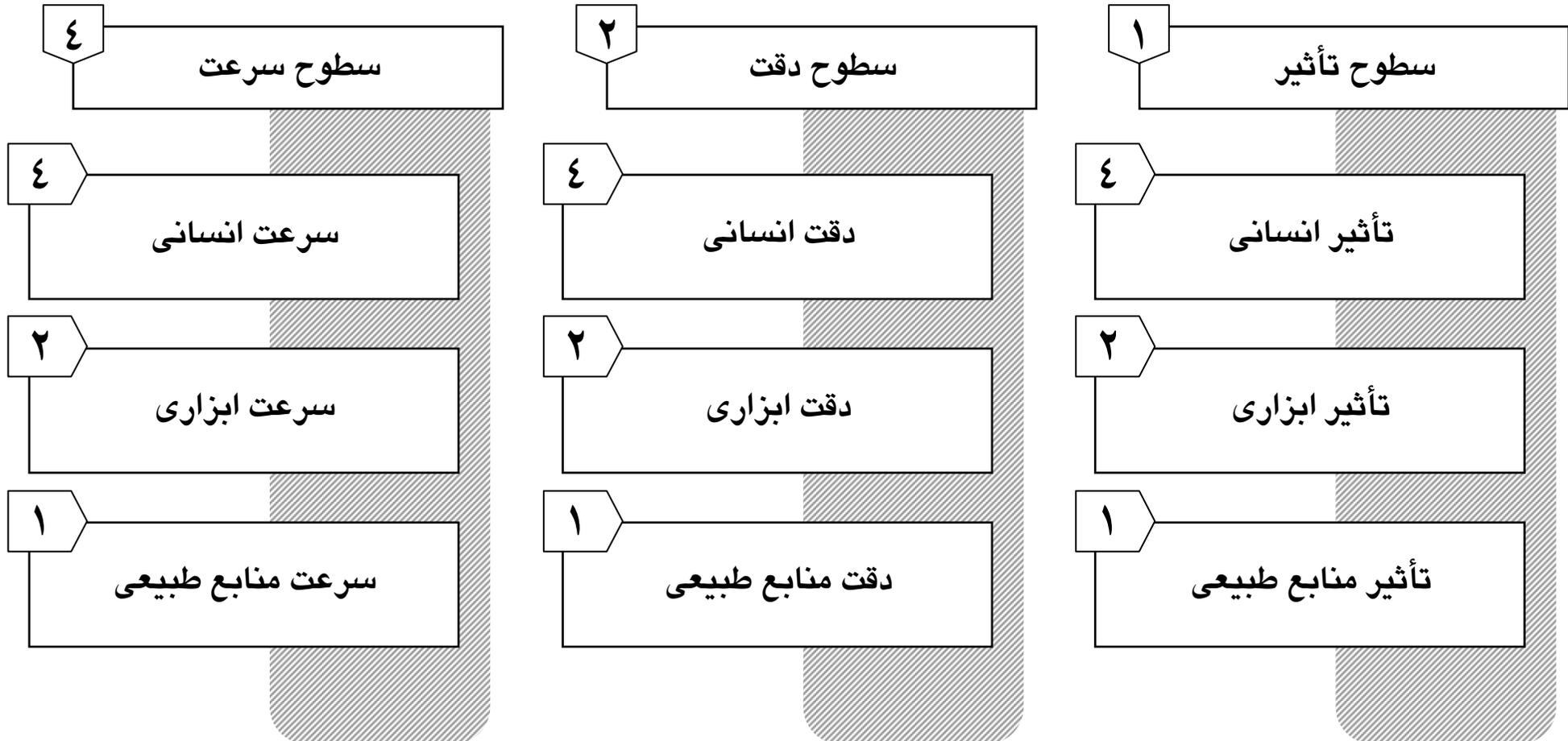
کیفیت تئوریزه شدن بنیان نظام قسط اجتماعی

۲/۳

«نظام‌های سازشی» جامعه حاصل «موضوع خُرد اجتماعی» است و «موضوع خُرد اجتماعی» متغیّر تبعی از عوامل سه‌گانه در «بنیان تکامل هماهنگی اجتماعی» است. «موضوع توسعه» متکفّل برآیند جریان اوصاف در ربط بیرونی منتجه نظام است اما «موضوع کلان» متکفّل برآیند جریان اوصاف در ربط درونی و بخش‌های اصلی نظام است و «موضوع خُرد» متکفّل برآیند جریان اوصاف در گردش عملیات یا رفتار نظام است. نسبت به «موضوع خُرد» نیز سه رویکرد ذیل وجود دارد:

۱. نگاه حیوانی به انسان به عنوان یکی از عوامل تولید در کنار طبیعت، حیوانات و تجارب مفرده، نگاه استعماری نسبت به انسان و روابط انسانی را نشان می‌دهد و دسته‌بندی و طبقه‌بندی انسان‌ها و اصناف بر اساس قومیت، نژاد، رنگ پوست و... تنزل منزلت انسان در این رویکرد به روابط کار و کارگری است.
  ۲. نگاه مدرن به انسان و روابط انسانی تحت عنوان انسان اکونومیک به عنوان نیروی کار در چهار بازار در کنار سرمایه، ابزار و کالا است. سه متغیّر: الف: اتوماسیون در تولید، ب: صرفه‌جویی در مقیاس تولید، ج: سودمحوری در موضوع اشتغال و صنعت، در نگاه ابزاری به انسان و ارزش‌های انسانی در صحنه تولید و اقتصاد محسوب می‌گردند. در این رویکرد امنیت و اعتماد عمومی را در تولید اقتصاد به شکل مدرن به نفع قشر سرمایه‌دار منحل می‌نماید.
  ۳. نگاه الهی به انسان تحت عنوان «خلیفة الله» بودن در تسخیر طبیعت به کرامت انسانی در کار و تولید و اقتصاد توجه دارد و تمرکززدایی را در صنعت و صرفه‌جویی را به حفظ ارزش‌ها و کرامت انسانی در تولید و سود اجتماعی را در مبنا قرار گرفتن زندگی اخروی نسبت به زندگی دنیایی معنا می‌کند. از این رو، اعتماد و امنیت را در توسعه خیرات معنا می‌کند.
- رقابت در عرصه اقتصاد جهانی و بین‌المللی به «سرعت، دقت، تأثیر» عوامل تولید «انسانی، ابزاری، منابع طبیعی» بازگشت می‌نماید. رقابت در عرصه اقتصاد ملی نیز به عوامل تولید بازگشت می‌نماید، اما باید «نظام موازنه قدرت» به عنوان «شرایط عملکرد تقاضای مؤثر اجتماعی» باید به نفع قشر مؤمنین و مستضعفین باشد و کرامت انسانی و ارزش‌های معنوی و تعریف عدالت مبنا در مهندسی طرح «الگوی تولید، الگوی توزیع و الگوی مصرف» قرار گیرد. نظام وقف که برخاسته از تعریف تکامل و عدالت الهی است رابطه بین بخش دولتی و بخش خصوصی در نظام اقتصاد الهی است و مبدأ نظام مشارکت اجتماعی در بخش دولتی «متمرکز» در بخش وقف یا تعاونی «نیمه‌متمرکز» و در بخش خصوصی «کارگاهی» است، تا بتوان تکامل قسط اجتماعی و اعتماد اجتماعی را تضمین کرد.

کیفیت تئوریزه شدن بنیان نظام حاکمیت جهانی

۳/۱

نظام‌های تشخیص سهم تأثیر جامعه در ایجاد

«نظام‌های تشخیص سهم تأثیر جامعه در ایجاد» حاصل «هماهنگی شرایط توسعه جهانی» است و «هماهنگی شرایط توسعه جهانی» متغیر اصلی از عوامل سه‌گانه «بنیان تکامل کارآمدی اجتماعی» است. «سهم تأثیر هر جامعه در نظام جهانی» معرف «پایگاه تکامل مقدرات» آن جامعه است و این مهم نیز به میزان «قدرت، اطلاع، ثروت» آن جامعه بر می‌گردد. سه رویکرد ذیل در تئوری «قدرت، اطلاع، ثروت» وجود دارد:

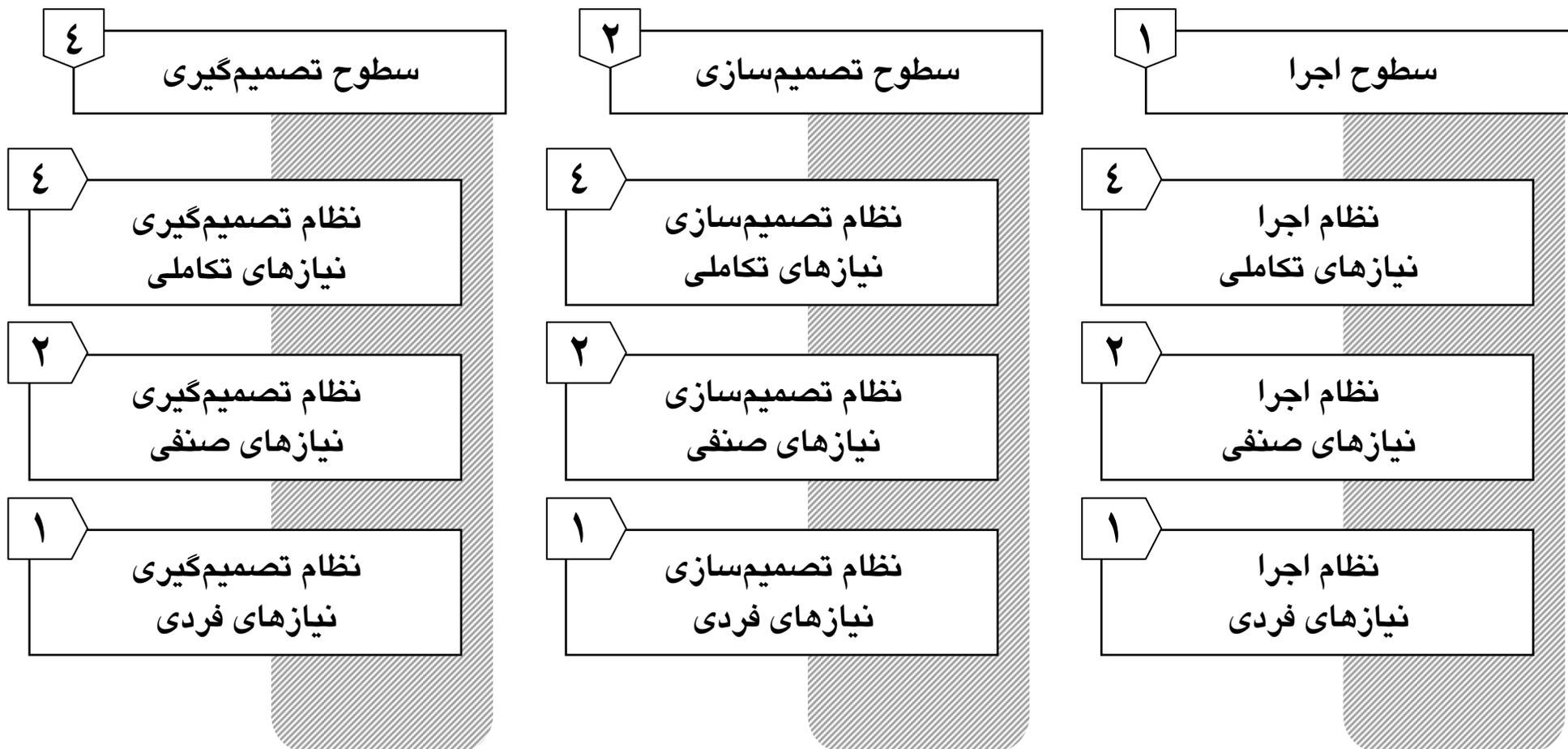
۱. تکامل مادی (اجتماعی) از تکامل معنوی (فردی) جدا دانسته و تمدن‌ها را اساس پیدایش تکامل مادی، اجتماعی، صنعتی می‌شمارند و مکتب‌ها، ایدئولوژی‌ها و مناسک عملی آن‌ها را اساس پیدایش تکامل معنوی، فردی، انسانی می‌شمارند و هر حوزه مستقل بوده و ربطی به هم ندارند.
۲. تکامل را با ادبیات توسعه تفسیر می‌نمایند. توسعه را نیز موضوعی همه‌جانبه، پایدار و شامل می‌شمارند. دین و فلسفه را از مقوله جامعه‌شناسی شمرده و آن‌ها را زاینده روابط اجتماعی تفسیر می‌کنند. از این رو، برای همه پدیده‌ها قدرت تحلیل دارند و سرپرستی و هماهنگ‌سازی همه شئون سیاسی، فرهنگی، اقتصادی بشر را به دست می‌گیرند.
۳. در حیات موقت و زودگذر دنیا، امت‌ها و انسان‌ها با امتحانات الهی مواجه می‌باشند و با تهذیب امت‌ها و انسان‌ها و همه مخلوقات برای حیات دائمی در زندگی آخرت آماده می‌شوند. مکانیزم رشد در فلسفه تکامل تاریخ دنیا برای غیر معصومین از درگیری سه نظام الهی، التقاط، الحاد آغاز می‌گردد و به تهذیب نفس‌ها یا سقوط امت‌ها منتهی می‌شود.

نظامات اجتماعات و ادبیات توسعه به دنبال ارتقاء اهداف اخلاقی و ایجاد بستر رشد انسان‌ها در هدایت «آزادی، آگاهی، ایثار» می‌باشد و نقش خانواده به عنوان سلول اولیه جامعه و ارگانیزه شدن در مساجد و هیئات تخصصی، جایگزین شرکت‌ها و بانک‌ها در مدل تری‌گیس بسیار مهم می‌باشد. روابط رحمت‌آمیز همراه با رأفت اسلامی با امت اسلامی استراتژی نظامات الهی تا ظهور حضرت ولی عصر (عج) است و افشاگری و برخورد قهرآمیز با تهدیدات صلح جهانی و منطقه با کفار حربی استراتژی همیشگی اسلام است.

بر این اساس، پایگاه مقدرات اولیه در نظام‌های الهی بر اساس نظام اخلاق استکبار نبوده و پایگاه ایجاد «قدرت، اطلاع، ثروت» اجتماعی در ولایت تاریخی رقم می‌خورد و «مدیریت توسعه اجتماعی» با صیانت از نظام باید بتواند همسنگ نهادهای جهانی در «تعاریف، تکالیف، تطبیق‌ها» حضور منطقه‌ای و بین‌المللی پیدا کند و با حضور اجتماعی در صحنه جهانی در تکامل معادله‌های جهانی ایفای نقش نماید و این مهم با مهندسی نیازهای «تکاملی، صنفی، فردی» در جریان «تصمیم‌گیری، تصمیم‌سازی، اجرا» محقق می‌گردد.

برآیند تکامل رابطه بین

نظام «تصمیم‌گیری، تصمیم‌سازی، اجرا» در نیازهای «تکاملی، صنفی، فردی»

كففت ءؤرفزه شءن بنفان نظام ءوسعه روابط بفن الملى

٣ / ٢

نظام‌های تشخیص سهم تأثیر جامعه در هماهنگی

«نظام‌های تشخیص سهم تأثیر جامعه در هماهنگی» حاصل «روابط توسعه بین‌المللی» است. «روابط توسعه بین‌المللی» متغیّر فرعی از عوامل سه‌گانه «بنیان تکامل کارآمدی» است. «سهم تأثیر هر جامعه در روابط بین‌الملل» معرفّ «پایگاه تکامل مقدرات شکل‌پذیر» است و این مهم نیز در هماهنگی «مقدرات، موانع و مقاصد» دارای سه رویکرد ذیل است:

۱. تدوین برنامه‌ریزی‌های درازمدت در قالب چشم‌اندازها به صورت منفعلانه انجام می‌گیرد و در روابط بین‌الملل جایگاه کشورها در منزلت کشورهای کم‌توسعه قرار می‌گیرد. در این نظام‌ها سعی می‌شود حاکمیت تمدن موجود را مشروط به فرهنگ بومی خود بپذیرند.

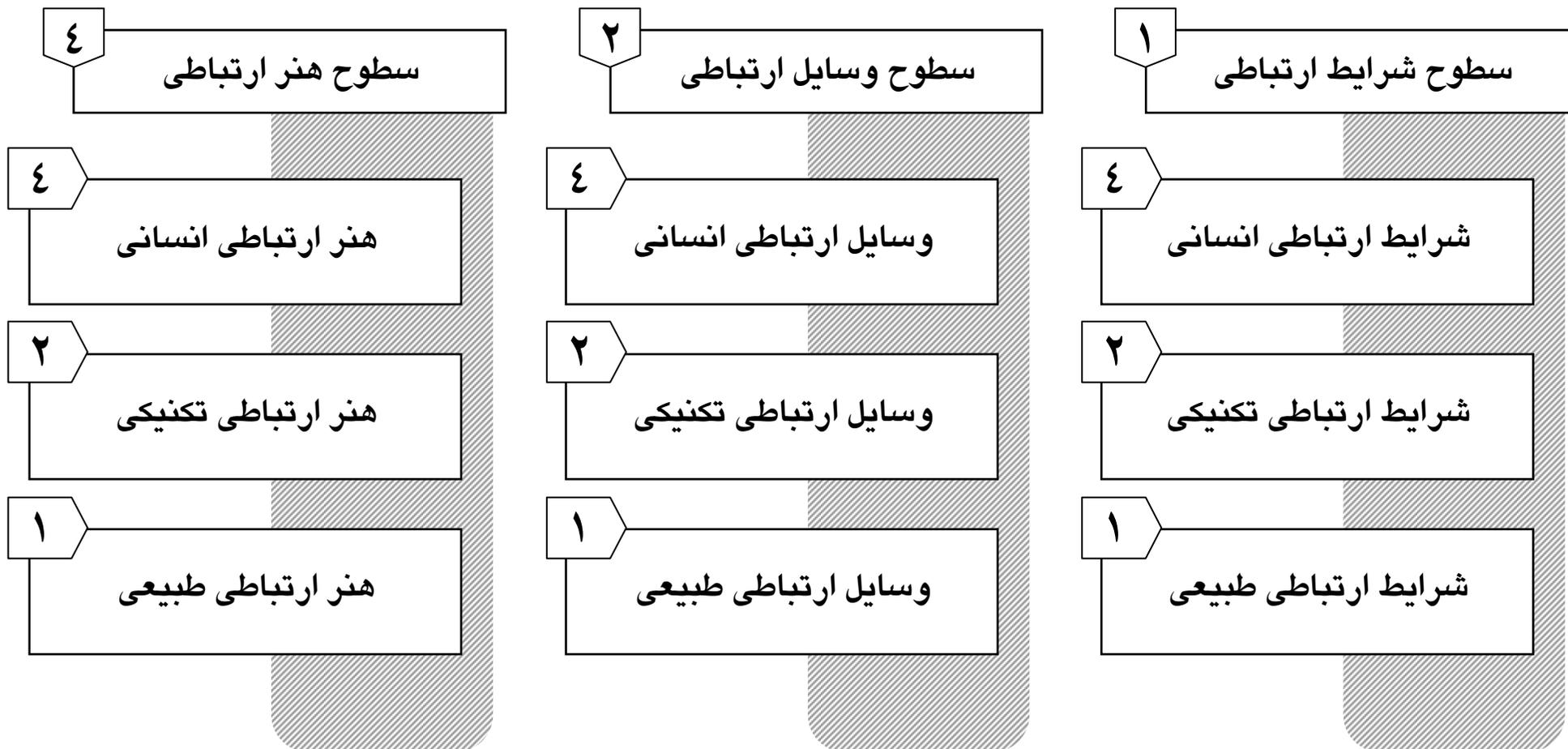
۲. تدوین برنامه‌ریزی‌های درازمدت در قالب چشم‌اندازها در راستای منافع ملّی از مرزهای جغرافیایی گذشته و با درجه‌بندی کشورها به قطب‌های توسعه و کشورهای در حال توسعه و کشورهای کم‌توسعه یافته، فاصله طبقاتی بین کشورها را بیشتر می‌کنند. روابط «بین‌المللی و منطقه‌ای و ملّی» را با ایجاد تضاد منافع بین ملّت‌ها هدایت می‌کنند و با جریان اخلاق استکباری در عرصه «سیاسی، فرهنگی، اقتصادی» آن را تئوریزه کرده و در هر شرایطی به دنبال ارتقاء سطح رفاه قطب‌های توسعه می‌باشند.

۳. تدوین برنامه‌ریزی‌های درازمدت در قالب چشم‌اندازها در راستای دعوت الی الله از مرزهای جغرافیایی گذشته و با تئوریزه کردن مفهوم عدالت سعی بر کم کردن فاصله بین ملّت‌ها و اقامه پرچم عدالت در منطقه و روابط بین‌الملل است و خداپرستی تنها راه وحدت و حل تضاد بین ملّت‌ها می‌داند.

با ترسیم تمدن اسلامی به عنوان مطلوبیت جامعه جهانی و تلاش در تعاریف و معادلات جهانی «منابع، وسایل، شرایط» ارتباطی را در راستای توازن روابط منابع «انسانی، تکنیکی، طبیعی» تعریف می‌نماید. مبدأ نظام توازن ارتباطات بین‌المللی به «مذاکره، معاهده، مسابقه» در چارچوب ادبیات وحی بازگشت می‌نماید و این فهم علّت نظام تکامل ارتقاء روابط «قضایی، حقوقی، اجرایی» بین ملّت‌ها می‌گردد.

برآیند ساختار روابط بین

«هنر ارتباطی، وسایل ارتباطی، شرایط ارتباطی» در «انسانی، تکنیکی، طبیعی»

کیفیت تئوریزه شدن بنیان نظام توسعه ملی

۳ / ۳

نظام‌های تشخیص سهم تأثیر جامعه در بهره‌وری

«نظام‌های تشخیص سهم تأثیر جامعه در بهره‌وری» حاصل «توسعه ملّی اجتماعی» است. «توسعه ملّی اجتماعی» متغیّر تبعی از عوامل سه‌گانه «بنیان تکامل کارآمدی» است. «سهم تأثیر هر جامعه در توسعه ملّی اجتماعی» معرفّ «پایگاه تکامل مقدرات شکل‌گرفته» است و این مهم نیز در بهره‌وری «روانی، ذهنی، عینی» دارای سه رویکرد ذیل است:

۱. بهره‌وری «انسان، مردم، اصناف مختلف» برخواسته از مبنای ظلم‌پذیری در نظام‌های دیکتاتوری در عرصه سیاسی، جهل و خرافات در عرصه فرهنگی و تولید با ابزار ساده در عرصه اقتصاد می‌باشد. نتیجه این امر سلب هویت اختیارات، طبقه‌بندی صنفی در بهره‌وری از سواد، راضی شدن به تقدیرات در امور معیشتی است.

۲. بهره‌وری «انسان، مردم، اصناف مختلف» برخواسته از مبنای رفاه دائم‌التزاید می‌باشد. ایجاد انگیزه برای تولید حول اخلاق حرص در فرهنگ سرمایه‌داری و مصرف انبوه (قوانین تحریک) و تنظیم جریان فرماندهی و فرمانبری به وسیله ایجاد اخلاق حسد در الگوی مصرف (قوانین تحرک)، تقاضای مؤثر اجتماعی را به نفع قشر سرمایه‌دار در بهره‌وری و تشکیل دولت سرمایه‌داری (قوانین ارزش مادی) تمام می‌کند. الگوی «تولید، توزیع، مصرف» مادی کیفیت مدرن بهره‌وری و بهزیستی را بر اساس عدالت مادی (ایجاد شکاف بین کشورهای کم‌توسعه یافته و قطب‌های توسعه) تعریف می‌نماید. جریان ارضاء نیاز اجتماعی بر مبنای مادی به معنای فاصله بین فقر و غنا در مقیاس جدید شکلی از بت‌پرستی مدرن را در منحل کردن تمامی پتانسیل‌های «روانی، ذهنی، عینی» ملت‌ها به نفع یک قشر نهادینه می‌نماید و ظلم‌پذیری و اخلاق استکبار را در مقیاس سرعت نور بر بشریت تحمیل می‌نماید.

۳. بهره‌وری «انسان، مردم، اصناف مختلف» به تبع جریان ارضاء و نیاز اجتماعی بر مبنای تولید اخلاق اجتماعی انجام می‌گیرد و اخلاق اجتماعی و شرح صدر اسلامی نیز از درگیری با نظام‌های کفر و التقاط در تولید اخلاق رذیله و امداد خدای متعال و تهذیب نفس در درون واقع می‌شود. از این رو، نظام خانواده به عنوان کانون تولید اخلاق حسنه موضوعیت یافته و ساختار جریان ارضاء و نیاز اجتماعی برای ارگانیزه کردن نهاد خانواده مطرح می‌گردد و نظام فرهنگی و اقتصادی متناسب با خود را می‌طلبد.

آمایش سرزمین به ساماندهی «مهاجرت‌ها، فرهنگ اقوام و کیفیت تولید» در درون هر نظام حول ارتقاء اخلاق اجتماعی جوامع بازگشت می‌کند و این امر «فرصت‌ها و مزیت‌های نسبی و روابط در منطقه» را حول موضوعات جدید شکل می‌دهد. «ترکیب، تأمین، تخصیص» محصولات نیز بر اساس جریان ارضاء و نیاز «نهاد دولتی، نهاد اجتماعی، نهاد خانواده» دارای بافت جدید «جمعیتی، اقتصادی، تولیدی» می‌گردد. بنیان نظام بهزیستی بر اساس مبدأ «نظام سیاسی، فرهنگی، اقتصادی» نیز ساماندهی جدید پیدا می‌کند.

برآیند جریان رابطه بین

«ترکیب، تأمین، تخصیص» محصولات در نهاد «دولتی، اجتماعی، خانواده»

